TUNTURILATU 1/2025

Hanna-Mari Sinilehto

Kolbman vaellusryhmä vaihtoi vuotta tällä kerralla Paistunturien maisemissa.

Paistunturien kaamosta 12

Ovtsi herätteli retkiperinnettä 5

Tunturilatulaiset raivaajina 6

Kavtsi Hammas-tunturilla 7

Aakenuksen revontulet 8

Kelistä viis – ulos mennään 9

Mistä meidät tullaan muistamaan?

Lueskelin vuodenvaihteessa Kullervo Kemppisen kirjaa Naskama.

Kirjan ensimmäisessä tarinassa, nimeltään Nammal, kirjailija hiihtelee Nammalkurusta kohti Susikyröä.

Parisen päivää sitten selailin Tunturiladun 50-vuotisjuhlakirjaa, Viiden vuosikymmenen vaellus. Siinä pisti silmään vuosittaiset Tunturisusien luettelot vuodesta 1947 vuoteen 1996. Tunturisusi nro 1600 vihittiin vuonna 1995. Itse sain Tunturisusiarvon vuonna 2023, eli 28 vuotta tuon jälkeen. Oma numeroni on 1662. Siis ensimmäisen 28 vuoden aikana vihittiin 1600 sutta ja seuraavien 28 vuoden aikana 62 sutta.

Mitä näillä sitten on yhteistä? Susikyrö, ja sitä kautta Tunturilatu on mainittu valtakunnan ykköseräkirjailijan teoksessa ja Tunturisusien lukumäärä on romahtanut. Kauan sitten olimme merkittävä osa retkeilevää kansaa, nyt olemme jossain määrin marginaalissa. Onko tulevaisuutemme takanapäin?

Meillä on melkoinen mäki kiivettävänä, että saisimme pidettyä päämme pinnalla ja ylläpidettyä toimintamme edes nykytasolla. Meillä hallituksessa on toki iso vastuu tässä työssä, mutta tarvitsemme myös jokaisen jäsenen ja kerhojen aktiivien apua tässä työssä. Viestinnän kautta pyrimme lisäämään näkyvyyttämme ja tapahtumien ja niistä tiedottamisen avulla saamme retkeilevän kansan kiinnostumaan meistä ja meidän kanssamme retkeilystä.

Otetaan aktiivisesti yhteyttä lähistöjen muihin retkeilyjärjestöihin ja tehdään yhdessä retkeilytapahtumia ja koulutuksia. Siitä se lähtee. Tekemisestä.

Toteaa **Paavo**

TUNTURILATU

Tunturilatulaisten jäsenlehti,
joka ilmestyy neljä kertaa vuodessa.
Lehti postitetaan jäsenille
Latu & Polku -lehden kanssa.

Julkaisija: Tunturilatu ry
Päätoimittaja:
Paavo Ahonen
Veitsitie 14 A 9, 01640 VANTAA
puh.040 527 4639, pkahonen(at)gmail.com
Toimitussihteeri:
Satu Ojala,
puh. 050 523 4844, osatu7997(at)gmail.com
Tiedotustoimikunta 2025:
Taina Jääskeläinen (pj), Paavo Ahonen, Iitu Gerlin, Inka Helenius, Mikko Suominen, Satu Ojala
sähköposti: tiedotus(at)tunturilatu.fi
Ilmoitushinnat:
0,60 euroa pmm, ¼ sivu 290 euroa,
½ sivua 540 euroa, koko sivu 900 euroa
Sivunvalmistus ja taitto:
Huittisten Sanomalehti Oy
Asemakuja 2, 32700 HUITTINEN
Painopaikka:
Sanoma Manu, Tampere

Ilmestymisaikataulu 2025:

Numero	Aineistopäivä	Lehti jäsenillä
2	**22.4.**	**28.5.**
3	**29.7.**	**3.9.**
4	**28.10.**	**3.12.**

Osoitteen- ja nimenmuutokset:
Suomen Ladun
jäsenpalvelun kautta,
puh. 09 8567 7450 tai
jasenpalvelu@suomenlatu.fi
tai postitse:
Suomen Latu ry,
Jäsenpalvelu,
Olympiastadion
Paavo Nurmen tie 1,
00250 Helsinki

SUOMEN LATU

Vuoden 2025 toinen lehti
ilmestyy 28. toukokuuta.
Aineistot tähän lehteen on toimitettava
22.4.2025 mennessä osoitteella
osatu7997(at)gmail.com

KANNESTA KANTEEN

Tunturien luolaeläin

Kimmo Ohtonen: Tunturikettu – Pohjolan naalin tarina, 320 s. Julkaisija: Otava

Naali on yksi uhanalaisista nisäkkäistämme. Aikoinaan sen tunnettiin nimellä napakettu. Tarhattuna sitä sanottiin siniketuksi. Talvella tämä kettua pienempi nisäkäs on valkea ja kesällä tummanharmaa. Vaikka naalia pidetään tunturien lajina, niin laji oli vielä 1800-luvulla yleinen ja kierteli Etelä-Suomessakin. Vuonna 1877 naali ammuttiin Turun Kakolanmäellä.

Monipuolisen luontokirjailijan ja toimittajan **Kimmo Ohtosen** kirjassa ei ole yhtään valokuvaa, mutta kirja tempaa mukaansa heti alusta. Ohtonen oli kotisohvallaan 2016 ja luki uutista, että Utsjoella on saatu monen vuoden jälkeen riistakameraan naaliparin kuvat. Naalihan ei välillä vuosikausiin pesinyt Suomessa.

Tunturissa on dramatiikkaa; toisen naalin nappasi todennäköisesti maakotka. Valkoinen naalinaaras toukokuisella paljakalla on kotkalle helppo saalis.

Naali pysyi mielessä ja lopulta Ohtonen päätti kirjoittaa Pohjolan naalin epävirallisen elämänkerran. Heti alkuun häntä valistettiin, että samalla kirjoitat Fennoskandian naalista. Tällöin Suomen naalinkannan suuruudeksi arvioitiin kymmenen.

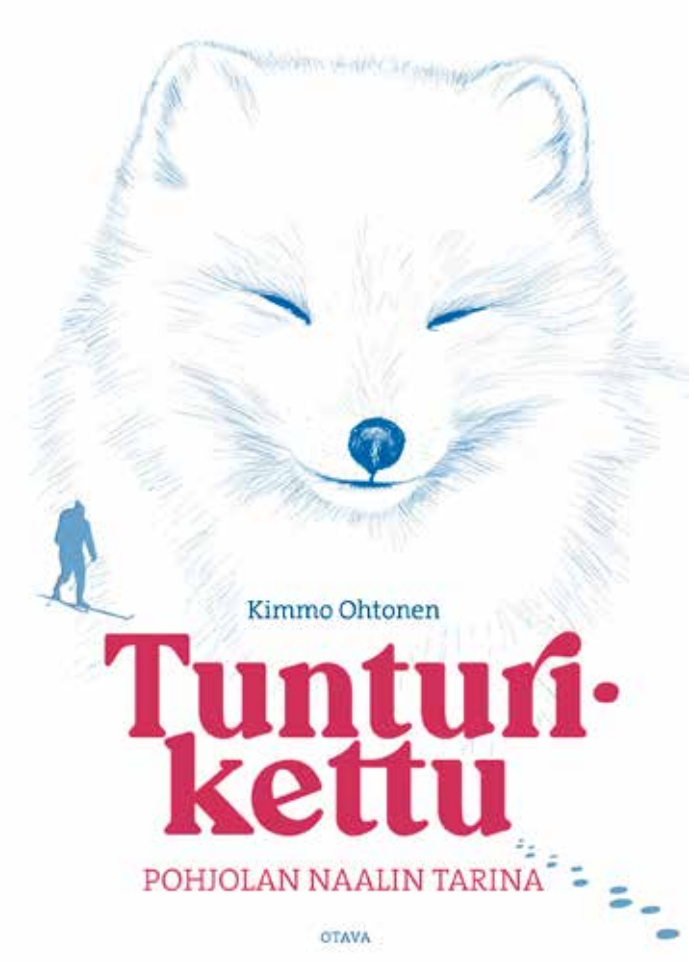
Työ eteni ja Ohtonen laati naalille aikajanan, joka alkoi vuodesta 1850 ja jatkui 2020-luvulle. 1850-luvlla Fennoskandian tuntureilla eli noin 17 000 naalia ja metsästyksen takia laji miltei hävitettiin. Naali rauhoitettiin Ruotsissa 1928, Norjassa 1930 ja Suomessa 1930. Vuoden 1996 jälkeen Suomessa ei ollut havaintoja naalin pesinnästä.

Turkiskauppa oli keskiajalla merkittävää, sillä nahkojen ja turkisten osuus viennistä oli 16–20 prosenttia, mikä on paljon, kun nykyisin metsäteollisuuden osuus on noin 20 prosenttia. Ohtonen on laajasti dokumentoinut naalien turkiksilla tehtävää kauppaa ja naalinpyyntiä vuosisatojen saatossa.

1980-alun alkupuolella naalin kohtalosta huolestuttiin enemmän. Ja ajatuksena oli auttaa naaleja apuruokinnalla, koska joka vuosi sopuleita naalin ravinnoksi ei löytynyt. Aluksi paikalle tulikin kettuja, joiden tiedetään suurempana lajina syövän naaleja. Myöhemmin otettiin käyttöön automaatit, joihin naali mahtuu syömään, mutta kettu ei.

Viime vuosina naalien suojelu on tuottanut tulosta ja Suomessakin on todettu muutama naalipoikue. Ohtonen kertoo naalikokemuksistaan Huippuvuorilla, Suomessa, Norjassa ja Ruotsissa. Kirjan lopussa kerrotaan onnistuneesta naalipesinnästä, jossa havaittiin ainakin viisi poikasta kesällä 2022. Teksti on elävää ja ammattimaisesti kirjoitettu. Kyllä siitä naalin elämänkerta tuli. Ja lähdeluetteloakin on 11 sivun verran. Ansiosta kirja valittiin WWF:n vuoden 2024 luontokirjaksi.

Antti Karlin

Owlan vuosi 2025

Vuonna 2025 me Owlassa järjestämme päivän tai useamman kestäviä lähiretkiä, vaelluksia kesällä, talvella ja syksyllä sekä jäsenille kevät- ja syyskerhoviikon Susikyrössä ja Susi-Kiisalla. Susi-Kiisalta me käymme kahden päivän retkellä Norjassa Rastekaisan tunturilla.

Hiihtovaelluksen järjestämme Kilpisjärveltä Keinovuopion kautta STF Pältsan ja DNT Gapon tuville palaten takaisin yöpymään Kilpisjärvelle.

Kilpisjärvellä on mahdollista osallistua perinteiseen Hellehiihtoon ja vierailla 27.4. kolmen valtakunnan pyykillä kansallisessa veteraanijuhlassa. Lapin sodan päättymisestä tulee 27.4.2025 80 vuotta. Sään suosiessa on hieno kokemus nähdä Hornetin ylilento.

Alkukesän vaellus kesäkuussa suuntautuu Ivalojoen kultamaille ja Hammastunturin erämaa-alueelle.

Kesävaelluksella me vaellamme maamme suurimmassa kansallispuistossa Lemmenjoella. Siellä me tutustumme kullankaivuun historiaan. Vaellukselta palaamme Kultahaminasta Njurkunlahteen jokiveneen kyydissä saunomaan, syömään ja yöpymään.

Vuoden päätämme römppävaelluksella Kilpisjärvellä. Tällöin teemme retkiä Kilpisjärvellä ja Norjassa. Skibotnissa me tutustumme muubnuassa Hengenin putoukseen ja Kilpisjärveltä Skibotniin menevän E8-tien varrella olevaan hienoon Lullelaakson metsäpolkuun Yykeänperällä.

Ennen joulua lumikenkäilemme jossain Oulussa.

Vuoden aikana tutustumme lähiretkellä kahteen meille uuteen paikkaan, joista toinen on Hailuodossa Hannuksenlammen laavun reitti ja toinen Tyrnävällä Markkuun luontopolku.

Hailuotoon emme pääse vielä uutta siltaa pitkin. Uusi Hailuodon silta valmistuu vuoden 2026 loppupuolella.

Syksyllä kävelemme Taivalkoskella Jokijärvellä olevalle Kalle Päätalon kodin portille. Martimoaapaan tutustumme ensimmäistä kertaa Keminmaan suunnalta kävelen Martimoaavan Saunasaaren autiotuvalle ja kivuten 1,7 kilometriä pitkän matkan Kivalon autiotuvalle sekä näkötornille.

Halukkaat voivat osallistua vaelluksen peruskurssille. Muutaman illan teorian jälkeen suunnataan Tiilikkajärven kansallispuistoon viikonlopun vaellukselle kokemaan opittua.

Tervareitillä kävelemme jälleen elokuussa. Elokuussa tutustumme Sanginjoen luonnonsuojelualueeseen lähtien Ylikiimingintien varressa olevalta Nuutinpalon parkkipaikalta kohti Myllykoskea jatkaen sieltä syvemmälle luonnonsuojelualueelle esimerkiksi Loppulaan.

Kerhoiltoja järjestämme kevätkaudella kolme ja syyskaudella yhden. Ensimmäisen kerhoiltamme pidimme 15. tammikuuta, jolloin **Elisa Tervonen** kertoi Martimoaavasta ja sen historiasta Martimoaapa.com perustuen. Helmikuun kerhoilta oli 12. helmikuuta, jolloin **Jouni Laaksonen** kertoi uusimmasta kirjastaan: Kainuun ja Koillismaan retkeilyopas.

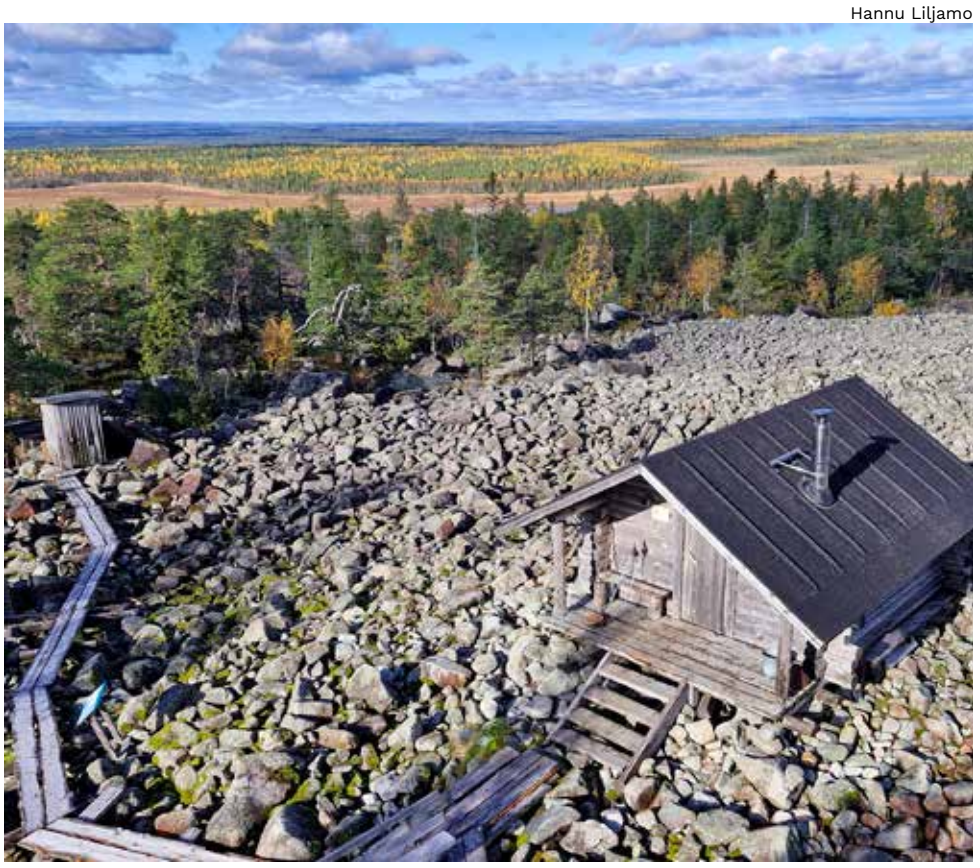
Maaliskuun kerhoilta on 12.3. klo 18.30 tutustuen Haltin vaellukseen 1930-luvulla katsoen **Kaarina Karin** säätiön DVD ”Nähdä tunturit ja elää”. Katsomme myös tämän päivän Haltin vaelluksen YouTubesta. Kerhoillan päätteeksi pidämme kevätvuosikokouksen.

Syyskaudella marraskuussa 12.11. kello 18.30 järjestämme kerhoillan ja katselemme vuoden kuvia sekä pidämme syysvuosikokouksen.

Kaikki kerhoillat pidämme Oulussa Höyhtyän Välkkeen yhteisötilassa. Tervetuloa.

Hannu Liljamo
Owla

Hannu Liljamo

Kivalon autiotupa.

Kerhoyhdyshenkilöt 2025

OKTA
Kainuu
Sirkka-Liisa Markkanen (pj)
040 938 3110
sirkkaliisa.markkanen(at)gmail.com
Esa Suominen (siht)
0400 130 871
ej.suominen(at)gmail.com
okta(at)tunturilatu.fi

KUOKTE
Keski-Uusimaa
Jyrki Lilleberg (pj)
050 372 7311
jyrkimlilleberg(at)gmail.com
Mervi Heikkilä (siht)
moko.heikkila(at)gmail.com
040 351 2515
kuokte(at)tunturilatu.fi

KOLBMA RY
Pirkanmaa
Hanna-Mari Sinilehto (pj)
040 747 7479
hanna.sinilehto(at)gmail.com
Pekka Keinonen (siht)
040 734 1850 pekka.keinonen(at)outlook.com
kolbma(at)tunturilatu.fi

NJEALLJE
Etelä-Savo
Tuula Kirjonen (pj) 050 360 4403
kirjonentk(at)gmail.com
Pirjo Vainionpää (siht) 040 759 2444
pikuvain(at)gmail.com
njeallje(at)tunturilatu.fi

VIHTTA RY
Pohjanmaa
Iitu Gerlin (pj)
040 707 4598
iitu.gerlin (at)gmail.com
Kaija Mariapori (siht) 050 524 0850
kaija.mariapori(at)gmail.com
vihtta(at)tunturilatu.fi

TSIETSA RY
Pohjois-Savo
Marjatta Nuutinen (pj)
040 722 0630
marjatta.nuutinen(at)gmail.com
Kirsi Tenhunen (siht)
050 916 0668
kirsian(at)gmail.com
tsietsa(at)tunturilatu.fi

KAVTSI RY
Pääkaupunkiseutu
Paavo Ahonen (pj)
040 527 4639
pkahonen(at)gmail.com
Juha Kelkka (siht)
050 5284 539
juhake1960(at)gmail.com
kavtsi(at)tunturilatu.fi

OVTSI RY
Keski-Suomi
Oula Heikkilä (pj)
puheenjohtaja
040 771 7954
oula.heikkila(at)gmail.com
Iris Heikkilä (siht)
040 548 3272
irish(at)saunalahti.fi
ovtsi(at)tunturilatu.fi

LOGI RY
Varsinais-Suomi
Anja Kylävalli (pj)
050 576 6960
anjakylavalli(at)gmail.com
Paul Pakarinen (siht)
050 568 8703
paul.pakarinen(at)gmail.com
logi(at)tunturilatu.fi

ALPPAS
Häme
Jarno Jääskeläinen (pj)
040 512 0263
japero77(at)gmail.com
Taina Jääskeläinen (siht)
0400 124116 tainahjaaskelainen (at)gmail.com
alppas(at)tunturilatu.fi

KUMPE RY
Pohjois-Karjala
Timo Ikonen (pj)
050 4046 485
timo.ikonen(at)gmail.com
Tuula Forström (siht)
040 718 1642
tuulantei11(at)gmail.com
kumpe(at)tunturilatu.fi

KUOVZA
Kotkan seutu
Merja Vainio
040 548 7063
merja.vainio(at)gmail.com
Atso Jantunen
atso.jantunen (at)gmail.com
Seija Mussalo
seija.mussalo(at)kymp.net
kuovza(at)tunturilatu.fi

GEATKI RY
Satakunta
Juhani Lahtinen (pj)
040 545 1681
juhani.lahtinen(at)pp3.inet.fi
Kari Kankaanpää (siht)
0400 174 762
kankaanpaa.kari(at)gmail.com
geatki(at)tunturilatu.fi

NJALLA RY
Lappi
Mikko Kuoppala (pj)
040 523 2099
mikkotkuoppala(at)gmail.com
Heidi Nousiainen (siht)
040 589 3738
heidi.nousiainen(at)live.com
njallary(at)gmail.com

LAPINKÄVIJÄT OWLA RY
Oulun seutu
Hannu Liljamo
(pj) 044 322 3646
hannu.liljamo(at)gmail.com
Ritva Virrankari (siht)
044 530 1606
rullalotta(at)gmail.com
owla@tunturilatu.fi

Tunturiladun hallitus 2025

Puheenjohtaja
Paavo Ahonen (Kavtsi ry)
Veitsitie 14 A 9
01640 VANTAA
puh.040 527 4639
Varapuheenjohtaja
Vesa Salonen (Logi ry)
045 625 5420
Sihteeri
Marita Jääskeläinen (Tsietsa ry)
040 081 7882
Jäsenet:
Inka Helenius (Alppas)
050 567 6315
Hannu Liljamo (Owla ry)
044 322 3646
Pirkko Paasolainen (Tunturilatu ry)
kerhoyhdyshenkilö
Päivi Salminen (Tunturilatu ry)
040 512 9923
Mikko Suominen (Kolbma ry)
050 59603912
Kirsi Tenhunen (Tsietsa ry)
050 916 0668
Hallituksen yhteinen sähköposti:
hallitus(at)tunturilatu.fi

Tunturiladun toimihenkilöt ja toimikunnat

Marita Jääskeläinen
sihteeri 040 081 7882
mareriikka(at)gmail.com

Inka Helenius
taloudenhoitaja
050 567 6315
helenius.inka(at)gmail.com

Tilipym Oy,
Päivi Yli-Mattila Huittinen
kirjanpitäjä 040 545 3757

Marita Maula Kavtsi ry
jäsensihteeri
040 509 4412
marita.maula(at)kolumbus.fi

Sirpa Alapuranen Kavtsi ry
kämppävarausten hoitaja 050 597 5811
sirpa.alapuranen(at)luukku.com

Taina Jääskeläinen Alppas
tiedottaja
0400124116

Markku Salminen Kuokte
kämppäisäntä
040 548 4600

Pirkko Paasolainen
kerhoyhdyshenkilö
040 617 4326
Kämppätoimikunta:
Markku Salminen pj Sirpa Alapuranen, Pekka Kallio, Paavo Kramsu, Jarno Jääskeläinen, Markku Salminen, Päivi Salminen, Vesa Salonen
kamppatoimikunta(at)tunturilatu.fi

Tulevaisuustoimikunta:
Kirsi Tenhunen pj, Paavo Ahonen, Mikko Suominen, Päivi Salminen, Marita Jääskeläinen
tulevaisuus(at)tunturilatu.fi

Toiminnantarkastajat:
Veikko Parkkinen
Iitu Gerlin,
varalla Jukka Honkasalo

Samuli Paulaharju – ei mikkään tyhyjänkävelijä

Vuoden 2025 huhtikuussa tulee kuluneeksi 150 vuotta maailman suurimmaksi kansanperinteen kerääjäksi sanotun **Samuli Paulaharjun** syntymästä. Hänen keräämänsä perinnetietous, haastattelut, piirrokset ja valokuvat, on kokoelmana valtava. Hän kirjoitti myös kansantajuisia kirjoja, joissa perinnetietous ja todellinen vanha Lappi välittyy tavallisille ihmisille.

MIKÄ MIES

Samuli Paulaharju syntyi huhtikuussa 1875 Kurikan Kampinkylässä. Jyväskylän seminaarista valmistuttuaan hän toimi kansakoulun opettajana ja Oulun kuuromykkien koulun opettajana 31 vuotta. Oulun maakuntamuseon hoitajana hän toimi pitkään ja hankki sinne Lapin matkoiltaan saamelaisten käyttöesineitä.

42 vaellusvuotensa aikana Paulaharjun keräysmatkat suuntautuivat pohjoisessa Suomen Lapin lisäksi Ruijaan, Petsamoon ja Ruotsin Länsi-Pohjaan. Myös Kainuun ja Aunuksen Kalevalaisille alueille hän teki useita keruumatkoja sekä Etelä-Pohjanmaalle Perhoon, Härmään ja Kurikkaan.

1900-luvun alkupuolella vaivat ja vastukset olivat suuret, sillä keruumatkat tapahtuivat pääasiassa jalkaisin ja polkupyörällä, sekä vene- ja porokyydeillä. Useilla matkoilla hänellä oli mukanaan vaimonsa Jenny ja heillä oli tietty työnjako haastatteluissa sekä aineistoa keruussa.

Paulaharjun omaperäinen ja humoristinen tyyli tekee hänen kirjoistaan nautittavia luettavia. Kirjojen ensipainokset ovat kokonaisuudessaan taideteoksia. Taitavana piirtäjänä ja valokuvaajana hän teki kirjansa taiton täysin valmiiksi ja suunnitteli myös kirjojensa kansilehdet.

Vain kansakoulun käyneenä Paulaharjun oli vaikea saada akateemisten piirien arvostusta. Arvostuksen puute rajoitti myös apurahojen saantia. Paulaharjun kirjat saivat usein ristiriitaisen vastaanoton. Eräät kriitikot väheksyivät kirjojen kansantieteellistä arvoa, mutta monet Paulaharjun akateemikkoystävät ylistivät kirjoja. Kirjojen menekki ei ollut toivotunlainen, sillä suurta yleisöä kiinnosti vain *”rakkaus ja hakkaus romaanit”*.

Paulaharjulle ehdotettiin jo 1928 professorin arvonimeä. Se myönnettiin hänelle vasta 15 vuotta myöhemmin 1943 lopulla, neljä kuukautta ennen kuolemaansa.

LAPPI LUMOSI

Samuli Paulaharju sai ensi kosketuksen Lappiin 1910. Silloin hän osallistui retkikuntaan, joka raivasi Suomen Suuriruhtinaskunnan ja Venäjän rajan Kuhmosta Paatsjoen taakse Norjan rajaan asti. Saariselän paikkeilla hän lumoutui maailmaan, jossa oli tunturia tunturin takana.

Raivausretkikunnassa Paulaharju teki myös omaa keräystyötään. Muun muassa Raatteen kohdalla hän nosti repun selkäänsä ja *”juoksaisi”* peninkulman päähän etsimään tietoa **Miihkali Arhippaisesta**. Tsarmin lähellä Tshyösadshe-tunturin (=Suorsapää) takana hän tapasi kolttaukon **Ontrei Fofonovin**, jonka talossa Madzas-jaurin rannalla vierähti yökausi muistiinpanoja tehden.

1914 Paulaharju teki yli kaksi kuukautta kestäneen keruumatkan Petsamoon. Madzas-jaurin kautta hän kulki itään tuntemattomassa maastossa ilman karttaa aina Nuortijärvelle asti. Suurella järvellä hän matkasi veneellä Ristikentälle ja Patunaan.

Matkallaan hän pysähtyi kolttakyliin ja haastatteli kolttia, piirsi sekä valokuvasi kolttien asumuksia ja tarvekaluja. Paulaharju ei osannut kolttien kieltä eikä koltat suomea, joten hän joutui joskus käyttämään tulkkia.

1921 ilmestyi kirja *Kolttain mailla.* Kirjassa on Kuolan-Lapin kartta, jonka Paulaharju on piirtänyt ja täydentänyt pääesikunnan topografisen aineiston pohjalta.

LAPPIA PITKIN JA POIKIN

Lapin keruumatkat vuosina 1920–1927 ovat antaneet aineiston kirjoille *Lapin muisteluksia, Vanhaa Lappia ja Peräpohjaa, Taka-Lappia* sekä ”kauhutarinoita” sisältävään *Tunturien yöpuolta.*

Kirjassa *Lapin muisteluksia* on muun muassa *Vanhan lapinkirkon tarina*. Enontekiön ensimmäinen kirkko rakennettiin 1500-luvun puolivälissä *”Rounalan jutamakunnan alueelle”* pohjois-Ruotsiin. Paikka oli liian syrjäinen, joten uusi paikka kirkolle etsittiin heittämällä hirsi Könkämäenon virran vietäväksi.

Tämä *”kohtalonpuu”* pysähtyi Lätäsenon suupuolelle ja tähän nykyisen Markkinan kylän lähelle pystytettiin uusi kirkko. Vajaat 200 vuotta kirkko sai siinä seistä, kunnes 1800-luvun alkupuolella kirkon hirret ja muu omaisuus uitettiin Muonionjokea pitkin Palojoen suulle, mihin kirkko taas pystytettiin.

SKS:n arkiston ”kaikkein pyhimmässä” on hyllyillä kahdessa kerroksessa seinät täynnä kansanperinnettä sidottuina kirjoina tuhansia. Yhdessä kaapissa on Paulaharjun alkuperäisiä muistiinpanoja 146 sidosta, jotka hän on itse järjestellyt, luetteloinut ja sitonut kirjoiksi.

Kirjassa *Vanhaa Lappia ja Peräpohjaa* on aivan mainio tarina *Sieppijärveläisten karhuntappo.* Paulaharju kertoo elävästi ja humoristisesti, kun kylän väki lähtee melkoisella melskeellä, sekalaisella aseistuksella ja suurella uholla karhun pesälle – ja palaavat takaisin vaisuina haavojaan nuollen. Tarinasta saisi loistavan pienimuotoisen näytelmän mihin tahansa tapahtumaan.

Kirjassa *Taka-Lappia* kuvaillaan yhdessä tarinassa ylevää tunturimaailmaa. Toisessa tarinassa tulevat tutuiksi vanhat Lapin keinot, autiotuvat sekä tupien vieraskirjamerkinnät ja kummitustarinat.

Monissa lapinkylissä Paulaharjut tapasivat mainioita muistelijoita. Näkkälän **Hukka-Salkko** tiesi lapinkansan vanhat uskomukset ja taiat – ja uskalsi niistä kertoakin.

RUIJAN RANTOJA JA SAARIA

1930-luvun alkupuolella tehtyjen Ruijan keruumatkojen antia on kirjoissa *Ruijan suomalaisia* ja *Ruijan äärimmäisillä saarilla. Ruijan suomalaisia* -kirjaan on haastateltu noin 250 henkilöä.

Useimmat heistä olivat vanhoja merikarhuja ja *”spitspärkin kävijöitä”*. Kirjaan on tallennettu koko kveenihistoria ja se on tapahtunut viimeisillä hetkillä. Uusilla muistiinpanojensa täydennysretkillään Paulaharju sai todeta muistelijoiden vaipuneen maan poveen.

Kirjassa on hienoja kuvia Ruijan rannoilta, henkilöistä, rakennuksista ja maisemista. Mainio kuva on ***Harilan*** *seitsemästä veljeksestä*. Veljekset yhdestä kymmeneen vuoteen ovat rivissä pienimmästä suurimpaan – toinen toistaan päätä pidempi. Pienin on nimetty osuvasti kuninkaan mukaan *”Haakon den syvende”,* eli Haakon seitsemäs.

KATOAVAA PERINNETTÄ

Sompiossa Paulaharjut olivat keruumatkoilla kesällä 1937 ja 1938 sekä Samuli yksin *”moitamiehenä”* huhtikuussa 1939. Näilläkin retkillä he saivat talteen sellaista perimätietoa elintavoista, jotka nyt on hukutettu Lokan altaaseen. Sompiojärven kiiskismarkkinat elävät enää

LAPIN AUTIOTUVAT

Suomujoen autiotupa

Saariselän vanhin rakennus on suojeltu ja katoksella suojattu **Suomujoen autiotupa.** Se on sijainnut Suomujoen Kotajärven eteläisellä rannalla, ikivanhan kulkukeinon varrella Sompiosta Maantiekurun kautta Kyrönkylään. Tätä reittiä ovat käyttäneet monet matkalaiset, niin Inarin ja Utsjoen papit kuin Ruijaan menneet kveenit. Monet ovat myös tulleet takaisin samaa reittiä.

1800-luvun alkupuolella rakennetun autiotuvan katto ja osittain seinätkin ovat sortuneet. Metsähallitus on teettänyt 2013 kulttuuriperintökohteiden inventoinnin ja siinä on yksityiskohtainen kuvaus millainen Suomujoen autiotupa on alun perin ollut. Tuvan harjalla on ollut koko pituudelta avoin savuaukko ja sen alla maapohjalla pitkä avoin tulisija. Kämppää on kutsuttu myös *Vetämäkurun kämpäksi* muun muassa Suomen Ladun vuoden1958 ja Imatran Lapinkävijöiden vuoden1961 kartoissa.

Myös nimitystä Maantiekurun kämppä on käytetty, mutta nykyisin se tunnetaan Helanderin kotana. Myös Kotajärvi on nimetty Helanderin kotajärveksi. Mitään varmaa tietoa ei ole siitä kuka ko. Helander oli.

Samuli Paulaharju kirjoittaa: (Otteita kirjasta **Sompio**)

– Luirojärven takarannalta Maantielahesta, noustiin maihin ja upottiin tuntureihin, mennä tuherrettiin Maantiekurua poikki Saariselän jylhän, lumisen ja pahtaisen autiomaan…

--Taka-Lapin äärillä, juti tie Aittajärvelle, kävi Suomujoen autiotuvalla ja taas ajoi edelleen Akujärvelle…

– Ajeli tätä Taka-Lapin tietä… Elias Lönnrot ja M.A.Castren – jopa juuri joulurauhoissa kaamosaikaan. Oli koko raito matkassa, inarilaisia ja sompiolaisia, seitsemän miestä ja kolmekymmentä poroa…

– Neljä, viisi päivää rähjättiin tunturissa ja erämaissa… maattiin rakovalkealla auki taivaan alla, maattiin Suomujoen autiotuvassa.

Edellä kerrottu raito oli liikkeellä vuonna 1841. Kämpän seinähirsissä näkyy vieläkin lukuisia kaiverrettuja puumerkkejä ja vuosilukuja, muun muassa takaseinältä on vuosiluku 1839. Elias Lönnrot mainitsee matkakertomuksessaan jouluyön *Sompiotunturin* juurella olevassa metsäkodassa. Lönnrot kertoo myös, että matkatoverinsa Castrenin kanssa he olivat riitautuneet ja heillä oli meneillään *”koe, kumpi voi olla vaiti kauemmin”.*

Suomujoen (Helanderin kota) autiotupa v. 2010. Museoitu ja katoksella suojattu raunio maatuu vähitellen ja myös katoksen tukirakenteen alkavat sortua.

Joutenkulkija jostakin

vain Paulajarjun muistiinpanemana.

Sompio-teosta on sanottu Paulaharjun parhaimmaksi kirjaksi. Sen ensimmäinen painos julkaistiin syksyllä 1939. Paulaharju on piirtänyt kirjassa olevan Sompion kartan, joka oli niin hyvä, ettei sitä sota-aikana saanut julkaista, vaan se lisättiin kirjoihin myöhemmin.

LOISTAVAA KUVAKIELTÄ

Paulaharjun kirjoitustyyli on omaperäistä, humoristista ja murteita käyttävää loistavaa kuvakieltä. Kirjoissa on paljon lainauksia paikallisten ihmisten puhetavoista. Kaikille lukijoille teksti ei välttämättä avaudu heti, mutta sitten kun sen omaksuu, se on nautittavaa luettavaa ja tarinaan eläytyy.

Sompio-kirjan yhdessä tarinassa hän kuvailee Luirojoen kulkua ja rantakyliä neljällä ja puolella sivulla. Kuvakieli on upeata ja runollista, lukija näkee erämaisen joen mielessään ja uppoutuu sen tunnelmaan.

Seuraavassa on otteita Luirojoen kulusta:

Syvällä Saariselän piiloissa, päiväpuolilla, on pieni Luirojärvi. Viidet, kuudet korkeat tunturipäät piirittävät sitä miltei joka puolelta, vartioitsevat ja katselevat kuin omaansa – kirkasta yksinäistä erämaan silmää. Vanhat harmaat tunturiköyryt, lumilakit, ovat ankarassa kierrossa omansa ympärillä, pää pään vieressä – Ruotmutti, Kaittimi, Vasalyömä ja Joukhaispää. Vielä Sokostipääkin, valtavista paasista rakennettu rakkainen äijä, katselee yli seitsemänsadan korkeuksista.

Luiron lukemattomat mutkat tulevat eläviksi seuraavasti:

–Halki tunturien Luiro kyllä ajaa tiensä, ylpeimmätkin väistyvät, mutta matala musta aapa on – matala ja musta. Se ei anna matkamiehelle edes suoraa tienkeinoa...

–Pitkät taipaleet Luiro ajelee pitkin metsiä... Sillä on oma hiljainen maailmansa, jossa se elää ja vaeltaa... Totiset kuusetkin, kuivettuneet metsäkörrit, ja ikäloput känsäkylkiset koivutohelot katsovat tuttavina, rantakoivujen latvat nyökkäilevät ja heiluttavat notkeita ritvojaan.

Nuori pihlaja, parhaimpiinsa paneutunut, seisoo niemennokassa valkoisena haltijana ja ihastellen katselee kuvaansa – Luiro on yhtä ihastunut, kääntyy vielä niemen ympäri katsomaan.

Luiron alajuoksun kovia koskia Paulaharju kuvailee:

–Villinä riemuiten ja huutaen Luiro hyppii kiveltä kivelle – vaahtoiset harjat hulmahtelevat. Se paiskelehtii rannoillekin ja taajoo rantakallioilla, jo viimein vimpauksissaan heittäytyy ylenniskojensa huimasta pyörteestä alas.

Kuuluu vain pitkä suora huuto.

Metsien eläimistä Paulaharju kertoo kunnioittavasti, varsinkin karhusta, metsän kuninkaasta. Lintuja on monenlaisia. On *uimalintua, riettalintua, hako- ja urpalintua*. *Jänkälintujen* yhtä lajia Paulaharju kuvailee osuvasti:

Mutta pörrökaulaiset tokkemukset tappelivat ja metelöitsivät aapojen ja rantojen lievuilla, niin että monenkirjavat höyhenet pölisivät. Ne olivat kummia lintuja — ei kahta samankirjulaista.

Oli tokkemusta kaikenpörröistä, niin että aapalietteellä reuhasi koko virkakunta. Siinä muudan pyöri pappina valkoisin rinnoin, toinen hääri lukkarina, tumma pörrö kaulassa, vielä tupsu päälaella, kolmas keikkui vallesmannina, siniset pissit rinnassa, neljäs hyppi tuomarina, ruskeat höyhenet kiukkuisesti pörrössä.

Oli joukossa vielä kirkkoväärtiä ja muuta. Mutta kaikki vain nahisivat samassa tappelunkahinassa, yhtä hyvin kirkonmiehet kuin lainpalvelijat.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntamuseossa on taiteilijan veistämä Samuli Paulaharjun rintakuva. Samuli on itsekin veistänyt savesta näköisensä rintakuvan, joka on ilmeikäs ja humoristisia piirteitä omaava. Teosta työstäessään hän ilmeili peilin edessä ja veistoksen perusteella hänellä oli hauskaa.

VALTAVASTI PERINNETIETOA MATKOILTA

Paulaharju haastatteli matkoillaan tuhansia ihmisiä. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran (SKS) arkistossa on Paulaharjulta noin 81 500 kansanperinnemuistiinpanoa. Se sisältää noin 5 000 valokuvaa ja piirrosta.

Myöhempinä vuosinaan, katkerana apurahojen epäämisestä, Paulaharju oli todennut, että hän on kerännyt professoreille paljon väitöskirja-aineistoa.

Kaikki tämä perinnetietous hautautuisi ajan mittaan arkistoon, mutta tavalliselle ihmiselle ne välittyvät Paulaharjun kirjoittaman 21 kirjan ja noin 500 lehtiartikkelin kautta.

Lapin ihmiset ovat nimittäneet retkeilijöitä ja muita vapaa-ajan joutenkulkijoita *tyhyjän- tai turhankävelijöiksi.* Samuli Paulaharju ei turhaan kulkenut.

Joutenkulkija jostakin

Ovtsi retkeili Lemmenjoella

Oula Heikkilä

Joenkieliselle kapuaminen oli vaivan arvoista.

Ovtsissa heräsi keväällä ajatus herättää Lapin matkojen perinne eloon, ja suunnata bussilla ruskaretkelle. Kohteeksi valikoitui Lemmenjoki.

Syksyn tullen mukaan oli ilmoittautunut pikkubussillinen väkeä, joista mukaan lähti lopulta 12 henkeä.

Jyväskylästä lähdettiin lauantaina 21.9 aamuvarhaisella, sillä matkaa Njurkulahteen oli edessä lähes 900 kilometriä. Matka sujui tasaiseen tahtiin välillä taukoa pitäen, ja Luostolta eteenpäin poroja katsellen. Viimeistään siinä kohdin tunsi olevansa Lapissa. Leiriä pidettiin Lemmenjoen Lumossa Ahkun tuvan naapurissa, jonne saavuimme illallahämärän laskeutuessa majoitumaan.

Viikko alkoi syksyisen kuulaassa säässä, ja ensimmäiset päivät retkeilimme Lemmenjoen kansallispuistossa.

Toisen matkapäivän aamuna kokoonnuimme Ahkun Tuvan rantaan, ja tarkoitus oli lähteä jokiveneellä kohti yläjuoksua. Perämoottori oli kuitenkin pakkasyön jäjiltä jäässä, ja hetken aikaa saimme odotella koneen sulamista.

Hetkisen kuluttua jäähdytysvesi virtasi, ja lähdimme kohti Joenkielisen juurta. Ylemmäs Ravadaksen könkäälle tai Kultahaminaan ei kuivan kesän jälkeen päästy. Rantautumisen jälkeen saimme kavuta hetken ennen Joenkielisen huippua (534 metriä), mutta tunturin laelta avautuva näkymä korvasi ylämäkeen kivutut askeleet. Myös retken nuorin, 8-vuotias **Niila** kiipesi reippaasti huipulle.

Seuraava aamu valkeni sadetta tihkuttaen, mutta puolet matkalaisista rohkeni silti kohti Sallivaaran historiallista poroerotuspaikkaa. Lohikeitolla Ahkun tuvalla oli edellisiltana varoiteltu suon olevan märkä ja kumppareita lyhyemmillä kengillä jalat kastuisivat. Matka suon halki erotuspaikalle sujui kuitenkin kuivin jaloin, mutta loppumatkasta sade ripsautti takit kosteiksi.

Sallivaarassa kaminan lämmössä syötiin ja kuivateltiin ennen paluumatkaa.

Sadepäivän ohjelmana oli vierailu Inarissa Saamelaismuseossa ja Luontokeskus Siidassa sekä saamelaiskulttuurikeskus Sajoksessa.

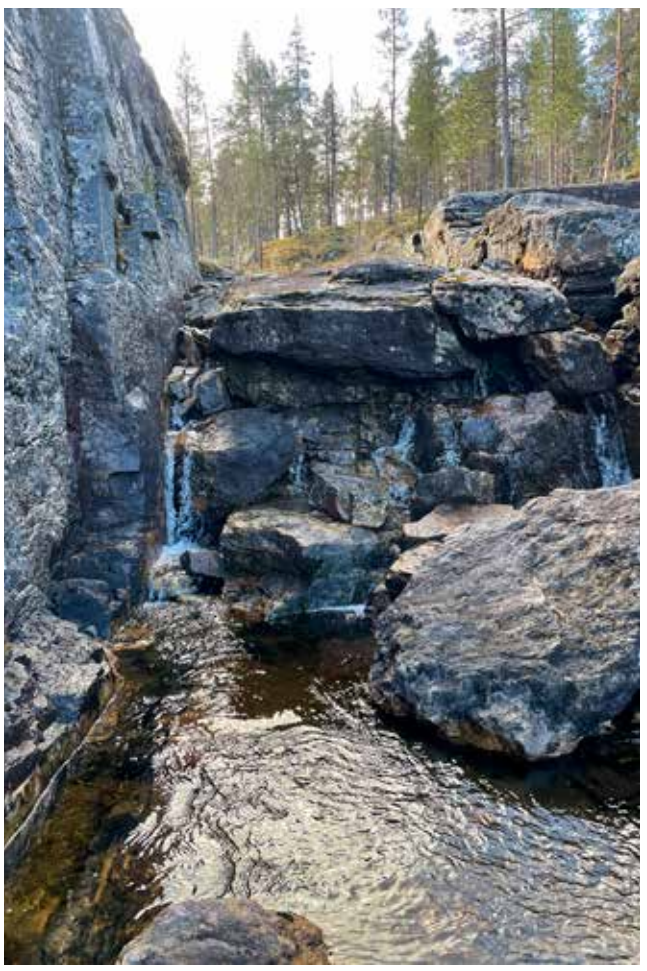
Siidassa tutustuimme museon uuteen näyttellyyn ”Enâmeh lää mii párnááh – Nämä maat ovatlapsiamme,” joka kertoo muuttuvasta luonnosta ja saamelaisuudesta nykypäivänä. Saamelaisten parlamenttitalo Sajos oli uusi kokemus, jota voi suositella.

Sajoksessa kannattaa osallistua opastetulle kierrokselle, jossa pääsee tutustumaan myös saamelaiskäräjien parlamenttisali Soljuun ja kuulee käräjien toiminnasta. Päivän päätteeksi olimme nostamassa Ahkun tuvan veneitä talvisäilöön ja talkoiden jälkeen saunan lämmössä.

Viikon lopuksi tutustuimme vielä Ateljee Huopapirtin luonnon värejä toistaviin huopateoksiin sekä **Kikka Laakson** Kammigalleriaan.

Kammigalleriassa pääsimme askartelemaan poronluusta sekä ihastelemaan silkinpehmeitä kuksia ja upeita puukkoja. Ilta tarjosi vielä taivaan täyttävän revontulinäytöksen.

Kotona 8-vuotias Niila muisteli syyskuista Lemmenjoen matkaa näin:

Vesi löytää aina tiensä eteenpäin.

”Parasta retkessä oli taluttaa poroa tai nähdä revontulet tai kiivetä sinne Joenkieliseen. Ja jokilaivaretki oli myös kiva.” Kivaa oli myös, kun sadepäivänä pääsimme Kammigallerian työpajaan tekemään koruja poronluusta ja puuhelmistä.

Oula Heikkilä

VaVa-leiri siirtyy Tunturiladun juhlavuoteen 2026

Tunturiladun Vauvasta Vaariin–Muorista Mukeloon-leiri jää tulevalta kesältä järjestämättä sitkeistä yrityksistä huolimatta.

Leirille haettiin vetäjäporukkaa, mutta sitä ei löytynyt riittävästi. Sen sijaan vuonna 2026 leiri toteutuu, kun leirin johtajaksi on lupautunut **Marita Maula** Kavtsista. Hän kerää ryhmää avukseen leirin järjestelytehtäviin.

Leiriä käynnistämässä ollut Kavtsin **Kyösti ”Kösä” Lamminjoki** menehtyi viime vuonna ja omaiset esittivät toiveen, että kukkatervehdysten sijasta Kösää muistettaisiin rahalahjoituksilla VaVa-leiriä varten. Toivetta on kiitettävästi noudatettu.

Leirillä isovanhemmat tai tutut aikuiset voivat siirtää eräelämyksiä nuoremmille sukupolville.

Legendaarisen laturetken pioneerit

Pirkan Hiihdon reitti testattiin ennen ensimmäistä virallista laturetkeä. Testaajana toimi Helsingistä saapunut Tunturilatu ry:n retkikunta.

Vuoden 1954 alussa professori **Lauri Pihkala** esitti Suomen Kuvalehdessä ajatuksen Pirkan Hiihdon aikaansaamisesta. Pirkan Hiihto tulisi palvelemaan niin kilpahiihtoa kuin retkeilyäkin samaan tapaan kuin Ruotsissa suoritettava vuosittainen Vaasahiihto.

Lähtöpaikkana tulisi olemaan Niinisalo ja tavoitteena Tampere. Latu kulkisi Hämeenkangasta pitkin, joka on toiminut jo ammoisista ajoista lähtien veronkantomatkojen valtatienä. Tässä mielessä hiihdolla olisi myös historiallisia perinteitä.

Aivan tyhjästä ei Pihkala ajatustaan temmannut vuoden 1954 alussa.

Tiettävästi Pirkan Hiihdon idea syntyi Lauri ”Tahko” Pihkalan ja **Aleksanteri Kirjavaisen** keskustelusta, joka käytiin Oslon olympiakisoissa vuonna 1952. Tuolloin miehet miettivät, että Suomeenkin tarvittaisiin samanlaisia laturetkiä joita Ruotsissa oli. Sopivan laturetken piti olla riittävän pitkä ja raskas, mutta myös sellainen johon kaikella kansalla oli mahdollisuus osallistua. Sellainen, josta myös muut kuin kilpahiihtäjät innostuisivat.

Laturetkiajatus kehittyi ja lopulta Pirkan Hiihdon lopullisesta ideoinnista vastasivat Pihkala ja urheiluvaikuttaja **Erkki Palolampi**. Sopivia reittivaihtoehtoja oli useita, mutta lopulta Niinisalon ja Tampereen välinen etappi osoittautui sopivimmaksi.

Tammikuussa 1954 Latu ja polku -lehdessä ilmoitettiin, miten vajaat vuosikymmen aiemmin perustettu Tunturilatu ry aikoo suorittaa niin sanotun Pirkan Hiihdon 19.–20. helmikuuta.

Ilmoituksessa kerrottiin, että tästä noin 80 kilometrin mittaisesta laturetkestä on tarkoitus tehdä perinne ja siihen odotettiin kaikkien vapaalla olevien jäsenten, eli ”tunturisusien”, osallistuvan. Tarkoitus olisi hiihtää matka ryhmähiihtona.

Tarkoitus oli siis avata Pirkan Hiihdon latu, eli testata millaista reittiä laturetki olisi hyvä viedä läpi.

Ennen Tunturiladun testiryhmää reitin kävi kuitenkin hiihtämässä Jämin ilmailuopiston partio noin viikko ennen Tunturiladun avaushiihtoa. Ilmailuopiston hiihtopartio hiihti ladun aina Tampereen Lamminpäähän asti ja merkkasi reitin kreppipaperilla jotta Tunturiladun testiryhmä ei eksyisi reitiltä.

Tunturiladun testiryhmä, 14 hiihtäjää lähti Pirkan Hiihdon lähtöpaikalta Niinisalon Valkiajärven rannasta liikkeelle lauantaina 13. helmikuuta kello 9. Eli muutamaa päivää aiemmin kuin edellä mainitussa ilmoituksessa kerrottiin.

Lauantaipäivä pystyttiin hiihtämään aurinkoisessa kelissä. Reitti suuntautui Niinisalosta Vihunkylän kautta Jämijärvelle, jossa ryhmä ruokaili ilmailuopistolla. Matka jatkui ja iltahämärässä ryhmä saapui Kyröskoskelle, jossa hiihtäjiä odotti lauantaisauna ja ruoka.

Jo avauspäivänä kävi ilmi, että reitin merkkaus oli aivan liian harvaa. Lisäksi kreppipaperi osoittautui huonoksi tavaksi merkata reitti. Tuuli oli vienyt paljon merkkejä mennessään. Lisähaastetta loi myös ryhmän käytössä ollut 1:100 000 mittakaavan kartta, joka oli vanha. Siitä puuttuivat uudet tiet, talot ja talvitiet, joten parhaan reitin valinta oli ajoittain arpapeliä.

Pitkästä ja raskaastakin lauantaipäivästä huolimatta laturetkeläiset olivat virkeinä liikkeellä sunnuntaiaamuna. Retki päättyi Lähde-nimiseen taloon hieman ennen Ylöjärveä. Siitä testiryhmä matkasi linja-autolla Tampereelle.

Testiryhmä teki retkestään tuikitärkeitä havaintoja, jotka kirjattiin muistiin. Yhtenäinen mielipide oli, että Pirkan Hiihto olisi syytä suorittaa kolmipäiväisenä laturetkenä. Vain sillä tavoin hiihtäjä ennättää nauttia Jämijärven hiihtomaastoista ja harjujen kauniista näkymistä.

Jos sen suorittaisi kahdessa päivässä, olisi se loistava kuntokoe. Yhden päivän aikana suoritettuna se olisi mestariluokan suoritus.

Testaajat ehdottivatkin, että lähtö voisi tapahtua Niinisalosta perjantaina, mistä hiihdettäisiin avauspäivänä yli 10 kilometrin matka Jämijärvelle. Avauspäivän tarkoitus olisi verrytellä hiihtäjät kahteen seuraavaan päivään. Yöpyminen ja ruokailu voisivat tapahtua ilmailuopistolla.

Toisen päivän etappi olisi Jämijärveltä Kyröskoskelle, eli noin 30 kilometrin päivämatka. Päätöspäivänä hiihdettäisiin noin 40 kilometrin matka Kyröskoskelta Tampereen Lamminpäähän.

Tunturiladun hiihtäjät muistuttivat myös, että testihiihdon reitti kulki suunnistamisen helpottamiseksi liiaksi teiden varsilla. Eli kun varsinaisen laturetken reittiä seuraavana kesänä tullaan raivaamaan ja merkitsemään, reittiä tulee muuttaa oikeisiin uomiinsa kauemmaksi tieverkostosta.

Testiryhmä totesi myös, että retkikunta herätti kulkiessaan suurta mielenkiintoa ja heitä kohdeltiin vieraanvaraisesti ja ystävällisesti.

Ensimmäinen Pirkan Hiihto hiihdettiin seuraavana talvena 6. maaliskuuta 1955. Testiryhmän suosituksista huolimatta laturetki oli yksipäiväinen. Maaliin asti hiihti tuolloin 381 hiihtäjää.

Pekka Söderlund
toimittaja
Kankaanpään Seutu

Juttu julkaistu Kankaanpään Seudussa 12.12.2024

UA Saarinen/Museoviraston journalistinen arkisto

Reitti oli vaativa etenkin loppuosalla,

Tunturilatulaiset olivat merkittävässä roolissa, kun perinteikästä Pirkan Hiihtoa käynnistettiin.

LÄHTEET

Tahko Pihkala -seuran kunniapuheenjohtajan ja Suomen Ladun entisen toiminnanjohtajan **Tuomo Jantusen** haastattelu. Suomen Latu ry:n julkaiseman Latu-lehden numero 2/1954.

Jutun kuvitus: UA Saarinen, Museoviraston journalistinen kuva-arkisto. Kuvan henkilöt ovat joko Jämin ilmailuopiston partion tai Tunturilatu ry:n retkikunnan hiihtäjiä. Nimet eivät ole tiedossa.

PIRKAN HIIHTO

Ratkaiseva kokous Pirkan Hiihdon järjestämisestä pidettiin 20. syyskuuta 1954.

Ensimmäinen virallinen Pirkan Hiihto järjestettiin 6. maaliskuuta 1955.

Vuosikymmenien aikana Pirkan Hiihto on jouduttu peruuttamaan kokonaan lumenpuutteen vuoksi vain kerran vuonna 2014. Tapahtumaa ei järjestetty myöskään vuonna 2021 koronan takia. Vähälumisinakin talvina Pirkan Hiihto on pystytty järjestämään joko lyhennettynä tai niin sanottuna reppuhiihtona.

Järjestyksessään 69. Pirkan Hiihto järjestetään 2. maaliskuuta 2025.

Sinne ja takaisin – Kavtsin ruskaretki Hammastunturille

Vaellusporukkamme kokoontui Kiilopäälle, josta hankkiuduttiin omilla autoilla tai taksikyydeillä Pahaojan parkkipaikalle. Matkaa tehtiin Kutturantietä, Kulta-kioskin nurkilta kuoppaiselle Sotajoentielle kääntyen. Pahaojan museokämpän pihapiiriin saavuttiin aurinkoisena lauantai-iltana noin kilometrin patikoinnin jälkeen.

Meitä vaellukselle lähtijöitä oli 11 telttoinemme valmiina toteuttamaan Nuku yö ulkona -teemaa kuuden yön ajan. Paikallisten polttiaisten/mäkäräisten lukumäärää en pystynyt laskemaan, mutta ne selvästi toteuttivat Syö ulkona -teemaa. Ajatus savun tuottamisesta ilman tulta houkutti, kun tulenteko oli alueella kielletty. Hyttyshattukin oli jäänyt kotiin.

Tauko Hammastunturin huiputuksen jälkeen. Tultiin tuulensuojaan.

Hyttyshatusta päästään viikon säätilaan ja varusteisiin. Lämpöisiä kelejä luvattiin. Mutta kukapa sitä nyt yr.no:a uskoisi. Tunturisusi varautuu aina pahimman varalle. Syyspakkaset ei yllätä, kun pitää pitkät kalsarit päällä. Oi, näitä aikoja! Nyt pitäisikin syyskuussa olla teepaita, sortsit ja hyttyshattu. Toki meillä oli vähän sadetta ja harmaita päiviä, mutta sadevaatteita en tarvinnut. Siis kaiken kaikkiaan loistokelit.

Yöt olivat lämpöisten päivien jälkeen yllättävän koleita. Teltta saattoi aamuisin olla monipuolisesti märkä. Viimeisenä aamuna oli näköhavaintoja jääkuurasta.

Ruska ei tänä vuonna ollut kovin värikäs, kuivuuttaan kellastuneita lehtiä oli paljon. Mustikoita, juolukoita, puolukoita ja variksenmarjoja luonto tarjosi yllin kyllin.

Lintumiehen mukaan ”lintusia oli vähän”, mutta ainakin hömö- ja sinitiaisia nähtiin, kuultiin riekkoja ja pulmusia ja kuukkeleitakin syötettiin. Lämmin kesä oli kuivannut pienemmät purouomat. Niinpä säällä oli vaikutusta hieman myös reittiimme, ainakin tauko- ja leiripaikkojen valintaan, jotta vesipaikka olisi tarjolla.

Pahaojalta kuljimme merkittyä reittiä Ivalojoen Kultalaan. Reitille osui kaksi riippusiltaa. Sotajoen riippusilta oli kesäkuussa tarkastettu. Myös Ivalojoen riippusilta oli hyvässä kunnossa, mutta minusta se oli pelottava. 12 vuotta sitten olin sillan ylittänyt, enkä pitänyt sitä mitenkään pahana. Onkohan tässä sama kuin Linnanmäen laitteissa. Viikinkivene ei näin vanhemmiten ole niin hauska kuin aiemmin.

Ivalojoen rantaan ja riippusillalle laskeuduttiin kivikoista rinnettä turvaköyteen tukeutuen. Silloin vuonna 2012 oli vielä portaat. Rappuja oli laskujeni mukaan 526, vaelluskaverin tulos oli 30 enemmän. Olisipa ollut kiva tarkistaa kumpi oli oikeassa. Nykyisellään rantapenkereen ylösnouseminen on huomattavasti mukavampaa kuin alas laskeutuminen.

Ivalojoki on uljas ja mahtava joki erämaassa, jonne on rakennettu Kultala kaikkine pytinkeineen. Kun kullankaivuuhistoriaan tutustuu, ei voi kuin ihmetellä ihmisten sisukkuutta - ja kullanhimoa.

Kultalasta jatkoimme kohti Hammastunturia Pietarlauttasta kiertäen, Kivipäätä silmäillen. En ollut Hammastunturilla aiemmin käynyt. Avarat maisemat olivat iloinen yllätys. Silmä ja sielu lepäsi, kun näki kauaksi, sinne missä ”siintää himmeyden metsät”.

Joinakin hetkinä, kun rinkka oli asettunut sopivasti, eikä mikään painanut, askeleet tahdittuivat vanhaan runonsäkeeseen: ”vaieten astuvi vaeltaja, mielen murhe nukkuu…”. Kun mainitsin lähimmälle kanssakulkijalle, että olen päässyt tällaiseen flow-tilaan, virisi kevyt keskustelu **Eino Leinon** elämänkulusta.

Pahaojan kuukkeliperhe tuli täydentämään talven ruokavarastoja.

Kanssakulkijat ajatuksineen ja kokemuksineen ovat vaelluksen ilo ja suola. Kuulee uusia näkökulmia asioihin.

Meitä oli tällä vaelluksella monen ikäisiä ja enempi/vähempi retkeilleitä. Paljon muisteltiin menneitä, mutta opittiin myös uutta. Itse opin, että pieni ruokatermari olisi syysretkellä kätevä. Myös sen opin, että ”alaspäin oleva tee” karttamerkintänä tarkoittaa isoa kiveä.

Hammastunturin huippunäkymien jälkeen palattiin samaa reittiä takaisin Pahaojalle Kultalan kautta. Yllätyksen paluumatkaan järjesti vekkuli karjalankarhukoira, joka ilmestyi eräänä aamuna leiriimme. Karkulainen lyöttäytyi porukkaan ihan muina koirina ja kuljeskeli päivän kanssamme. Kultalassa se joutui heräämään koiranuniltaan, kun kaksi nuorta karhunpyytäjää tulivat karkulaista hakemaan ja kytkemään kiinni. Koiranpojan vapaapäivä oli ohi.

Minua on aina kiehtonut vaeltamisen vapaus päiväretkeilyyn verrattuna. Nostat rinkan selkään, kuljet sinne tänne ja takaisin. Ja olet osa uniikkia erätarinaa.

Nykyään olen alkanut miettiä, kumpi painaa enemmän: nämä ajatukset vai askeleet? Jätän mietteet muihimaan tietoisena siitä, että ennen vaellusta vaivannut hartiaseudun jumi parani rinkkaa kantamalla. Kiitos taas, armas sininen hierontalaitteeni, kantolaite vuosimallia 1990.

Kiitos vaelluksen vetäjille **Markku Arolalle** ja **Juha Kelkalle** ja muille mukaville kanssakulkijoille: **Elina Hemminki, Marita Kallinen, Päivi Karimaa, Anneli Pajunen, Joonas Peltonen, Paula Rautoja, Jukka Vilen ja Juha Virkkunen**.

Eila Nokelainen

Kultalan pihapiiri ja museorakennus.

Ivalojoen ylitys riippusiltaa pitkin.

Illan viettoa Ivalojoen Kultalan pihapiirissä

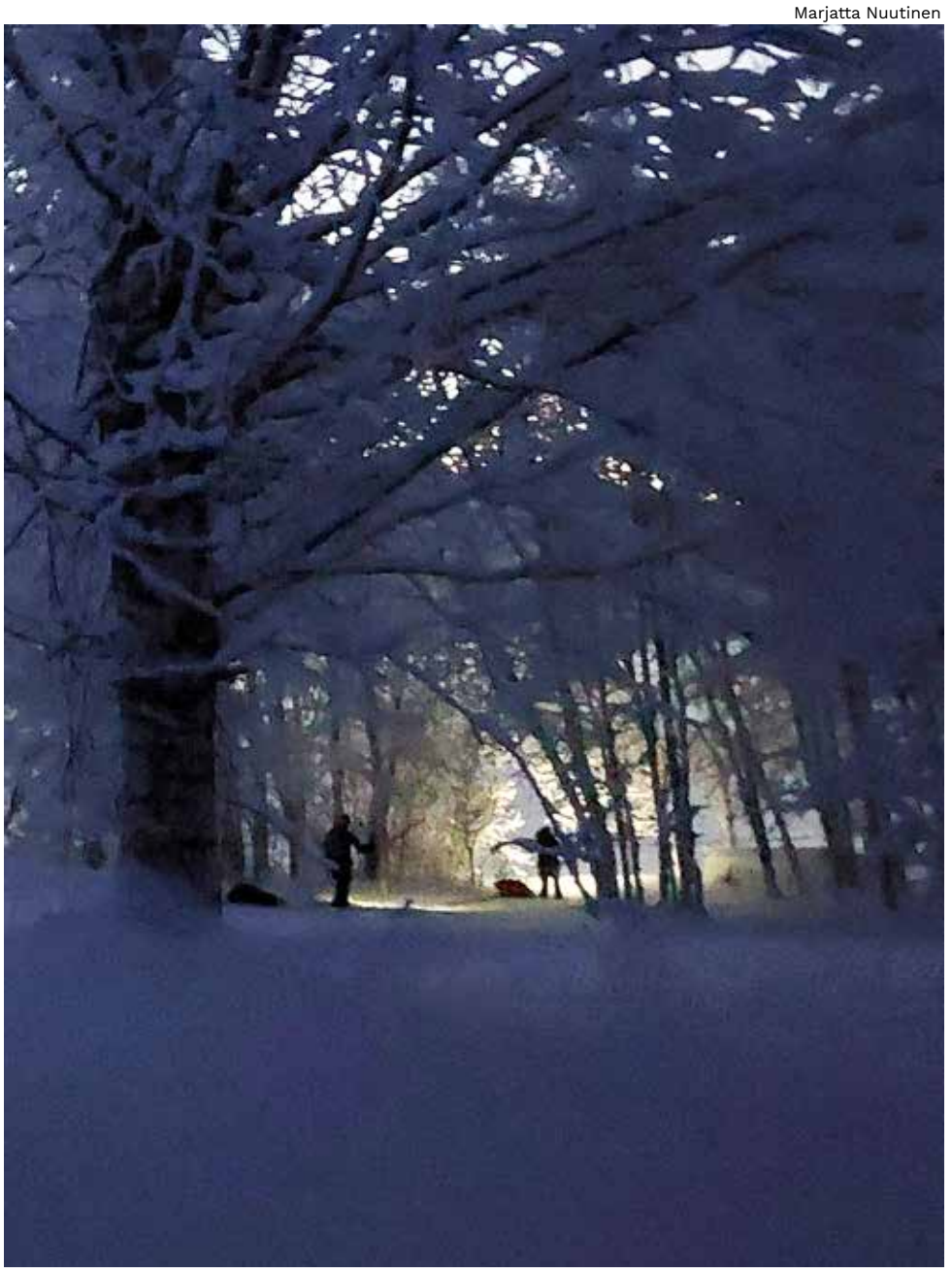
Maiseman katselua Hammastunturin rinteellä.

Paluumatkan viimeinen katsaus Ivalojoelle. Selvittiin rinne ehjänä ensin alas ja nyt ylös.

Aakenuksen mailla

Marjatta Nuutinen

Lähtö Kukasjärveltä.

Tsietsan kaamosvaellus ei tavoittanut ihan päivätöntä päivää , mutta lyhyt oli auringon kurkistus Ylläksen korkeudella.

Viiden päivän vaelluksemme kutistui neljään, kun hiihtelimme kaksi päivämatkaa peräjälkeen paluumatkalla päästäksemme pakkaselta suojaan majapaikkaamme.

Läksimme Kittilä–Ylläsjärvi-tien varresta, kiersimme Aakenusta Villenkämpän kautta Tammituvalle, sieltä soita seuraillen Pyhäjärvelle ja edelleen Kukasjärvelle, josta kahden mökkiyön jälkeen samaa reittiä takaisin.

GPS:ssäni oli palatessamme 72 kilometriä, vaikka kartasta katsoen vain nelisenkymmentä ilman lisälenkkejä. Yllättävästi löytyi aitoa erämaata täältäkin laskettelurinteiden kupeesta.

Ensikertalainen talvivaeltaja **Anja** kertoo seuraavassa kokemuksestaan:

”Ta-daa, elämäni ensimmäinen hiihtovaellus on takana! Ja voin kyllä todeta että olipas meillä kiva retki! Ennakkoon jännitin eniten miten yöt sujuvat, jos telttamajoitukseen joudutaan. Se pelko oli turha tällä kertaa,kun teltta jäi minulta kasaamatta. Mutta lähdetäänpäs alusta...

Saavuimme Ylläsjärvelle kahdessa osassa, ja ensimmäiset saapuneet kävivät odotellessaan tutkimassa reittiä ja totesivat, että ahkion jälki löytyy mutta hurjan kylmää on, –30 astetta . Onneksi pakkanen ymmärsi rauhoittua vähän seuraavalle päivälle.

Ensimmäiset varustehuollot teimme jo mökin pihassa ennen lähtöä. Yhden suksen siteen muoviosa ei ollut kestänyt kovaa pakkasta.

Maisemat olivat kauniin lumiset ja aurinkokin tarjoili meille säteitään. Ihasteltiin kilvan. Hiihdimme Tammituvalle, mihin jäimme yöksi, osa tupaan ja osa telttaan. Rikkoutunut side saatiin korjattua.

Tupaa lämmittäessäni sulattelin samalla lumesta vettä ruokia varten. Muutama meistä kävi hiihtämässä ja tutkimassa tulevia reittivaihtoehtoja.

Illalla katselimme revontulia ja tähtitaivasta – oli jälleen kaunista! Yö oli vilpakka.

Leena Holopainen

Haavepalo iltaruskossa.

Reippain mielin läksimme seuraavana aamuna jatkamaan matkaa. Heti ensimmäiset metrit hangessa tarpoessa opettivat laittamaan nousukarvat suksiin. Meno oli heti paljon helpompaa. Tämä itselle muistiin – eilinenkin olisi ollut kevyempi karvojen kanssa!

Tänään tarvoimme enemmän tai vähemmän hangessa vetovuoroja vaihdellen. Ei tullut kylmä! Ensimmäisen pidemmän evästauon pidimme Pyhäjärven autiotuvalla, mistä jatkoimme matkaa jäätä pitkin. Välillä sukelsimme metsän uumeniin jäniksen jälkiä seuraillen. Matkalla näimme monen eläimen jälkiä sekä lintuja. Hiljaista oli, mutta emme olleet yksin. Saavuimme jäätä pitkin KiehisKiepille otsalamppujen valaistessa loppumatkaa.

Siitäpä tehokuusikko sitten alkoikin asettua taloksi eli lumitöihin, mökin lämmitykseen, avannon tekoon sekä saunan lämmitykseen. Tämä oli meidän majapaikkamme seuraavat kaksi yötä. Ja olikin viihtyisä ja hyvä paikka!

Reissun kolmas päivä oli niin sanottu tankkaus-, varustehuolto- ja lepopäivä. Herkuttelimme moneen kertaan, kävimme hiihtämässä kevyttä palauttavaa lenkkiä ja illalla saunoimme ja korjasimme varusteita. Monenlaista juttuhetkeä pidettiin, itkettiin ja naurettiin. Pakkaslunta satoi koko päivän. Kuu vähän pilkisteli pilvien takaa.

Seurailimme sääennusteita ja lähdimme aamulla paluumatkalle sillä ajatuksella että seuraava yöpaikka olisi joko Tammitupa tai ”kotimökki”. Pakkasen ennustettiin kiristyvän ja yö Tammituvalla sekä varsinkin seuraava päivä olisivat kylmiä. Lunta oli satanut parikymmentä senttiä ja välillä pari päivää sitten tekemämme jäljet katosivat löytyäkseen taas hetkeä myöhemmin uudestaan.

Tauotimme kotimatkan onnistuneesti lyhyillä ja pitkillä tauoilla. Matka taittui. Pyhäjärvellä vesi oli lumen painosta noussut jäälle ja kasteleli osan suksiemme karvoja. Nekin saatiin taukopaikassa kuntoon, ja matka jatkui taas hyvillä mielin.

Päädyimme jatkamaan matkaa Tammituvalta kotimökille. Otsalamppujen valossa hiihdimme Villen kämpille tauolle. Siellä näimme ensimmäisen retkeilijän koko viikolla. Viimeiset kilometrit tuli hiihdettyä ehkä vähän reippaammin ajatellen jo saunaa ja huilaamistä mökillä.

Ja kyllähän se kivalta tuntui, kun viimeinkin mökin valot näkyivät ja tiesi, että reissusta on selvitty hyvillä mielin! Pientä tuuletusta ja hihkumista mökin pihassa ja sitten ahkiota tyhjentämään, että pääsee sisälle lämpimään. Perjantaina kävimme vielä Ylläksellä ihailemassa maisemia, kävelemässä luontopolulla, pitsalla sekä kaupassa. Aurinko heitti niin mahtavia värejä sekä taivaalle että tuntureille, ettei mikään kamera voinut niitä yhtä hienosti tallentaa! Onneksi ne ovat tallessa muistissa ja sydämessä.

Tutustuimme myös SnowVillagen mahtavaan vedenalaista maailmaa kuvaavaan jääveistosnäyttelyyn. Se kruunasi lepopäivän. Kotimatkalle lähdimme monta kokemusta rikkaampana!

Parasta ensimmäisellä hiihtovaelluksellani oli se, että koin pärjääväni ihan hyvin kylmän kanssa eikä siitä jäänyt kammoa.

Opin, nousukarvojen tarpeellisuuden lisäksi, että ruokaa, lähinnä leipää ja suklaata, olisi saanut olla vielä enemmän. Kiitollinen olen ihan mahtavista vaelluskavereista, porukan hyvästä ja tsemppaavasta hengestä sekä heidän tietotaidoistaan!

Satu Puranen

Juomatauko on pakkaskelillä lyhyt.

Suomen talvi on kyllä mitä kauneinta aikaa liikkua luonnossa eli... toistekin lähden hiihtovaellukselle!”

Koonnut **Marjatta**

Tuhkien sirottelu Tunturiladun kämppien alueille

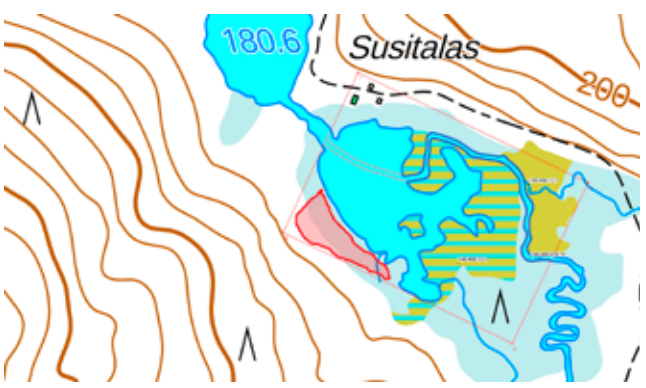
Tunturiladun hallitus on hyväksynyt kokouksessaan sallia tunkansirottelun kämppien alueilla sekä alueet kämpillä, mihin sirottelun voi tehdä.Tunturilatu 4 2024 lehdessä tuhkien sirottelusta oli kirjoitus.

Tässä kartat kämpiltä, joihin on merkitty sirottelualue punaisella värillä. Sirottelu ainoastaan maa-alueelle, ei vesialueelle.

Kämppäisäntä

Susikyrö.

Susi-Talaksella sirottelualue on lompolon toisella puolella.

Susi-Kiisalla alue on rinteessä kämpän vieressä.

KÄMPPÄTOIMIKUNNAN KUULUMISIA

Lämmitä varoen kylmillään olleita tulipesiä

Kaikille jäsenille oikein hyvää ja retkeilyllistä vuotta 2025.

Näin talviaikaan pyytäisin kiinnittämään huomioita kylmillään olevien tulisijojen ja hormien lämmittämiseen. Pidetään tulipesässä pientä tulta, näin tulisijat ja hormit lämpenevät hiljaksiin, jolloin ennalta ehkäistään kaminoiden, takkojen ja hormien vaurioitumista.

Myös pyytäisin talvella kiinnittämään huomiota Pekan Oskarissa ovien sulkemiseen pesuhuoneen, saunaosaston ja käytävän varrella, kun käytätte wc-tiloja. Ovet pitää sulkea huolella, jotta ympärillä olevien tilojen kylmä ilma ei pääse lämpimään tilaan.

Tiloissa on peruslämmitys. Lämmönseurantalaite ilmoittaa kun esimerkiksi ovi jää raolleen niin lämpötila laskee. Mikäli lämpötilan lasku kestää pidemmän aikaa joudutaan miettimään syyn selvittämistä.

Kämppätoimikunta toivoo, että saisimme käyttäjiltä tietoa esim. jos joku ei toimi eikä siellä pysty korjaamaan, toiveita jonkin asian parantamiseksi, katoilla olevasta lumimäärästä, jotain uutta jne.

Laittakaa rohkeasti sähköpostia kämppätoimikunnan sähköpostiin.

Kiitos
Kämppäisäntä
Markku Salminen

Suomen Latu

Kylmillään olleita tulipesiä on syytä lämmittää aluksi varoen, jotta hormit eivät vaurioidu.

Kutsu Tunturiladun kämppätalkoisiin

Tunturiladulla on Lapinmaassa ”25 savua” (=savupiippua) ja niiden huolto ja ylläpito tehdään talkootyönä jäsenten voimin. Nämä huoltotalkoot on tarkoitettu kaikille jäsenillemme, toki mukaan voi ottaa ulkopuolisen kaverinkin. Näin saadaan talkootyöllä vuoden huollot tehtyä ja tyytyväiset jäsenet pääsevät nauttimaan kämppiemme hyvästä kunnosta!

Tänä vuonna kämppätalkoot järjestetään heinä/elokuussa kolmen viikon aikana siten, että aloitetaan Susi-Takselta (viikko 31), seuraavana Susi-Kiisa (viikko 32) ja viimeisenä on vuorossa työteliäin Susikyrö (viikko 33).

Tunturiladun verkkosivuilta kohdasta ***Toiminta/Kämppätalkoot*** on lista kullekin kämpälle suunnitelluista töistä ja kuinka monta henkilöä on arvioitu tekemään niitä. Paikan päällä kämppätoimikunnan jäsenet ja vanhemmat talkoolaiset opastavat ja ohjeistavat kämppätoimikunnan paikalle tuomien tarvikkeiden käyttöä. Talkoissa on IF-talkoovakuutus, pahan varalle.

Talkoolaisille on tarjolla hyvä ruokahuolto: aamupala, kahvit, lounas, kahvit, päivällinen ja iltapala. Kaikki kohteet on varattu talkoolaisten majoitukseen ja saunomiseen. Illat ovat vapaata yhteistä seurustelua tai mitä vaan kukin haluaa silloin tehdä.

Talkoolaisille maksetaan matkakorvauksia 2024 syyskokouksessa hyväksytyn esityksen mukaan seuraavasti:

Kämppätoimikunnan järjestämiin talkoisiin osallistumisesta vähintään viiden vuorokauden ajan maksetaan omalla autolla kulkevalle 0,17 €/km ja kyydissä olevasta talkoolaisesta 0,04 €/km.

Mikäli talkootavaraa on kuljetettavana autossa yli 80 kilon edestä, maksetaan siitä 0,04 €/km tai mikäli talkootavaroiden kuljettamiseen tarvitaan peräkärryä, maksetaan siitä 0,06 €/km.

Yleisellä kulkuneuvolla matkustaneelle maksetaan kaksi kolmasosaa (2/3) matkalipun hinnasta.

Kämppätalkoisiin osallistuvat ovat myös mukana Tunturiladun hallituksen vuoden viimeisessä kokouksessaan tehtävässä arvonnassa, jossa kaikkien vapaaehtoistyötä tekevien kesken arvotaan ilmainen viikko Aihkissa.

Tämä talkooasia on Tunturiladulle tärkeä, jotta nämä arvokkaat kiinteistöt pysyvät hyvässä kunnossa. Kokeneiden konkareiden lisäksi mahdollisimman monta uutta talkoolaista toivotaan mukaan. Tällä hetkellä suurin tarve tekevistä käsistä on Susikyröön.

Tutustukaa talkoo-ohjelmaan, kyselkää ja ilmoittautukaa!

Tervetuloa

Markku Salminen
kämppäisäntä
puh. 040 5484600
Sirpa Alapuranen (ilmoittautumiset), puh. 050 5975811
Sähköposti: kamppatoimikunta (at)tunturilatu.fi

Keli ei haittaa tunturikerholaisia

Vihttan jouluglögit juotiin joulun alla Vaasan Ladun hallinnoimalla Närvänmutkan tulipaikalla. Sattuikin soma keli, kun lunta tuprutti oikein kunnolla. Mennessä pääsimme hyvin parkkipaikalle ja vajaan kilometrin kävely tulipaikalle meni mukavasti.

Tulet odottivat jo meitä, kiitos etukäteen paikalle saapuneen vihttalaisen. Glögi lämmitti, piparit maistuivat. Osalla porukasta oli jotain omaa grillattavaakin. Juttu luisti niin, ettemme ehtineet edes joululauluja laulaa.

Kun kotiinlähdön aika koitti, huomasimme, että lunta oli tullut lisää paljon ja kovan tuulen kera. Parkkipaikalla autoimme toinen toistemme autot liukkaalta ja auraamattomalta parkilta ajouraan.

Kotimatkalla sinisiä vilkkuja oli joka puolella. Oli hieno ilta, mutta oli mukava palata kotiinkin – turvallisesti.

TAMMIKUU ON MUSEOKUUKAUSI

Olimme varautuneet, ettemme tammikuun paukkupakkasilla lähde maastoon. Päätimme, kuten vuosi sitten, mennä Pohjanmaan Museoon. Se olikin hyvä päätös.

Raimo Sillanpää

Tammikuussa teimme vierailun Vaasan museoon.

Sinä päivänä oli vain pikkupakkanen. Hiihtää ei voinut, koska ei ollut lunta. Jäälle ei päässyt luistelemaan, koska rannat olivat sulana ja vesi laskenut kovasti. Ja kävelytiet olivat jääratoja, paitsi ihan kaupungin keskustassa.

Pohjanmaan Museossa on pysyvinä näyttelyinä Terranova, joka kertoo Merenkurkun maailmanperinnöstä, sen syntyyn vaikuttaneesta jääkaudesta sekä ihmisen ja merellisen luonnon suhteesta. Vaasa 400 -näyttely vie kävijän Vaasan kaupungin 400-vuotiseen historiaan.

Vaihtuvana näyttelynä Pohjoistuulen metsä, joka kertoo luonnonmetsistämme elämää ylläpitävänä monimuotoisena tilana. Kannattaa tulla kauempaakin tutustumaan!

Samalla lipulla pääsi saman päivän aikana myös Tikanojan taidekotiin, jossa upeita tauluja klassikkotaiteilijoilta, Gallen-Kallela, Nelimarkka, Matissen, Millet, ja paljon pohjalaisia tuntemattomampia taiteilijoita.

Suosittelemme ottamaan paikalliset museot kerhon ohjelmaan. Sieltä löytyy aina jotain uutta vanhaa.

YHTEISTYÖTÄ

Vaasassa virittelemme yhteistyötä Vaasan Ladun kanssa. Ensimmäinen yhteistapahtuma on kansallisena hiihtopäivänä, 22.2. Vaasan Ladulla tapahtuma on jo perinne. Voi hiihtää tai tehdä lumiukkoja Pilvilammen jäälle.

Iitu Gerlin

Glögi ja piparit maistuivat Vihttan joulutapaamisella.

Kiva tehdä tapahtumaa yhdessä. Jää vain nähtäväksi, onko järven jäälle asiaa, onko lunta tai ovatko polut luistinratoja. Tämän lehden ilmestyessä tiedämme jo, miten kävi.

GEOKÄTKÖILYÄ

Helmi-maaliskuussa järjestämme kaksiosaisen geokätköilyn peruskurssin.

Ensimmäisessä osassa olemme kirjaston tiloissa. Asennamme ohjelman puhelimeen ja tutustumme ohjelman saloihin.

Kun perusasiat ovat selvillä, toinen osa vietetään maastossa, josta kätköjä löytyy.

Kiva mennä porukalla, ettei tarvitse yksin haahuilla, kun ei oikein tiedä, mitä etsii. Tästä seikkailusta lisää myöhemmin.

Talvi on ollut kovin vaihteleva kelien osalta. Mutta mehän liikumme lähes kelissä kuin kelissä.

Retkeilyllistä kevään odotusta kaikille tunturilatulaisille!

Iitu Gerlin
Tunturikerho Vihtta
puheenjohtaja

Vuontispirtillä puhaltavat uudet tuulet

Kelo Resort

Kelo Resort keskittyy aluksi vain talvisesonkiin.

Susikyrön tuntumassa oleva tunturilatulaisille tuttu Vuontispirtti on saanut uudet omistajat, kun seurakunnat myivät paikan 9.1.2025 keskisuomalaisen osakeyhtiön, Kelo Resort oy:n omistukseen.

Tunturihotelli Vuontispirtti uudistuu kansainvälisen tason luontomatkailu- ja elämyskohteeksi. Uudistuksen myötä hotellin nimi muuttuu Kelo Resortiksi.

Vuoden 2025 aikana remontoitava hotelli avautuu matkailijoille marraskuussa 2025.

–Hotellin operointi on ollut Turusta asti haastavaa, eikä hotellitoiminta ole seurakuntien ydintoimintaa. Paikan omistamista ei voi perustella myöskään sijoituksellisesti. Haluan kiittää hotellin työntekijöitä hyvin tehdystä työstä ja toivottaa onnea ja menestystä uusille omistajille. Kohde on luontoarvoiltaan erityisen hieno ja on hyvä tunne, että kohteen pyörittämistä jatkaa suomalainen vastuullinen omistaja", Vuontispirtti oy:n hallituksen puheenjohtaja **Timo Laakso** sanoo.

Kelo Resort oy aikoo investoida hankkeeseen seuraavan viiden vuoden aikana yli kymmenen miljoonaa euroa. Ensimmäisen sesongin aikana varattavissa on noin 30 hotellihuonetta, vuosina 2026–2029 alueelle rakentuu lisäksi noin 45 luksustason revontulivillaa. Kelo Resort oy:n taustalla toimii neljä pitkäaikaista yrittäjää ja intohimoista lapinkävijää.

–Olemme innoissamme voidessamme tuoda ainutlaatuisen luontokohteen laajemman käyttäjäkunnan ulottuville. Suomen kauneimmat tunturimaisemat, autenttinen erämaaluonto, maailman puhtain ilma, laadukas lähiruoka ja kiehtova lappilainen elämäntapa luovat ihanteelliset puitteet elämyksellisen ja vastuullisen matkailutoiminnan kehittämiseen, Kelo Resort oy:n toimitusjohtaja **Markku Vuorma** kertoo.

–Kelo Resortista rakentuu alueen ensimmäinen luksustason lomakohde, jossa uniikista ympäristöstä ja luonnon rauhasta pääsee nauttimaan täyden palvelun hotellimiljöössä. Toiminnan keskiössä tulevat olemaan monipuoliset luonto-, seikkailu- ja elämyspalvelut, joita suuntaamme erityisesti pariskunnille ja lapsiperheille .

Kehitystyötä tehdään Vuorman mukaan alueen arvokasta luontoa ja kulttuuriperintöä kunnioittaen.

–Tavoitteena on rakentaa lähiruoan tuotannon ja palvelutoiminnan ympärille mahdollisimman laajaa paikallista yhteistyötä, niin että hanke toimii piristysruiskeena koko Länsi-Lapin alueelle. Hotelli on auki aluksi vain talvisesonkien ajan, mutta toiminta pyritään saamaan pidemmällä tähtäimellä ympärivuotiseksi, toimitusjohtaja Markku Vuorma toteaa tiedotteessa.

TUNTURILADUN RETKIMUISTIO

1.–8.3. Kevätkerhoviikko Susikyrön vanhassa kämpässä (Owla)
Lähde Susikyrön vanhalle kämpälle Owlan kerhoviikolle hiihtämään Raattaman Reittien tekemille laduille. Retkien jälkeen saunomme Pekan-Oskarissa. Ilm. 20.2. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

Hiihtovaellus Talaskankaalta-Rokualle kutsuu seikkailijoita 20.–23. (Tsietsa)
Hiihtovaelluksen ystäville on tarjolla unohtumaton elämys kevättalvisessa luonnossa. Vaellus kulkee Pohjois-Savon, Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan maisemissa, ja reitti haastaa hiihtäjän niin fyysisesti kuin henkisesti. Vaellus vaatii hyvän peruskunnon ja kyvyn liikkua pitkiä matkoja varusteiden kanssa. Neljän päivän aikana hiihtäjät kohtaavat vaihtelevaa maastoa, ainutlaatuisia erämaa-alueita ja mahdollisuuden irtautua arjesta täysin luonnon keskelle. Hiihtovaellukselle tulee ilmoittautua viimeistään 13.3. Osallistujille lähetetään tarkemmat tiedot varusteista ja reittisuunnitelmasta. Tartu tilaisuuteen ja lähde mukaan unohtumattomaan hiihtoseikkailuun. Lisät. ja ilm. p. 0400 340 411, rhyvonen0@gmail.com

5.–12.4. Hiihtovaellus Pohjois-Ruotsin tai -Norjan alueella (Tsietsa)
Reitti tarkentuu kevään aikana. Menemme kimppakyydein Abiskoon. Vaelluksella pyrimme majoittumaan tunturitupiin tai niiden lähistölle. Etenemisvauhti on rauhallinen, mutta olosuhteet saattavat olla vaativatkin. Rajoitettu osallistujamäärä. Tsietsan ulkopuolisille 30 € osallistumismaksu. Aikataulumuutokset ovat vielä mahdollisia. Tied. ja ilm. 1.3. menn. Marjatta Nuutiselle p. 040 722 0630 tai marjatta.nuutinen@gmail.com

Kesän retkeilykauden avajaisviikonloppu Kiuruvedellä 26.–27.4.2025 (Tsietsa)
Avajaisviikonloppu kutsuu luonnonystäviä nauttimaan ulkoilmasta ja oppimaan uusia taitoja. Osoite Tuomijoentie 170, 74680 Myllyniemi. Ohjelmassa mm. nuotion sytyttämisen harjoittelua ja suunnistuksen perusteiden opettelua, sekä suunnistusta. Lisäksi aikaa on varattu mukavalle yhdessäololle luonnon helmassa. Majoitus tapahtuu omissa teltoissa. Illan päälle voi kylpeä, kärrysaunan löylyissä. Osallistujilla omat evät ja varusteet. Hinta ei jäsenille 10 €. Ilm. 13.4. menn. rhyvonen0@gmail.com, p. 0400 340 411 Reijo Hyvönen.

26.4.–3.5. Hellehiihto Kilpisjärvellä, Lapin sodasta 80 vuotta (Owla)
Lähde hiihtämään kanssamme Kilpisjärven hienoissa maisemissa. 27.4. hiihdämme Kolmen valtakunnan pyykille kansallisena veteraanipäivänä Lapin sodan 80 vuotta päättymisen juhlaan. Majoitumme Kilpisjärven Biologisella asemalla. Ilm. 1.4. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo (at)gmail.com.

Kerhoilta Kaupin metsäkävelyn merkeissä 5.5. klo 17.30–21.00 (Kolbma)
Kokoonnutaan UKK-instituutin parkkipaikalla klo 17.30, osoite: Kaupinojankatu 1, Tampere. Bussilla nro 11 pääsee Koljontien ja Kaupinkadun risteykseen. Patikoidaan noin 10 km lenkki, välillä evästellään nuotiopaikalla (tulenteko maastopalovaroitusvarauksella). Jalkaan tukevat kengät (+ sauvat), polut ovat osittain kivikkoisia ja juurakkoisia.

10.5. Retki Hailuotoon Hannuksenlammen laavun reitti (Owla)
Retkeilemme Hailuodossa Hannuksenlammen laavun reitin laavulle makkaran paistoon. Ilm. 7.5. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

23.–25.5. Vaellusperuskurssi Tiilikkajärven kansallispuistossa (Owla)
Kahtena iltana kokoonnumme tutustumaan vaelluksen teoria-asioihin. Käytännön vaelluksen toteutamme viikonloppuna Tiilikkajärven kansallispuistossa. Kurssi soveltuu henkilöille, joilla ei ole aiempaa kokemusta yön yli kestävistä vaelluksista. Ilm. 10.3. menn. Unto Ojalehdolle, p. 040 836 6462 tai unto.ojalehto(at) gmail.com.

24.5. Retki Markkuun luontopolulle (Owla)
Suuntaamme Tyrnävän Markkuuseen, jossa retkeilemme Markkuun luontopolun. Ilm. 22.5. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

7.6. Kävelyä Martimoaavan alueella (Owla)
Tällä kertaa tutustumme Martimoaapaan Keminmaan puolelta. Vaellamme ensin Martimoaavan Saunasaaren autiotuvalle, josta palattuamme on mahdollista kävellä Kivalon autiotuvalle ja näkötornille. Ilm. 5.6. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at) gmail.com.

Yöttömän yön vaellus Tsarmitunturille 7.–13.6. (Logi)
Lähtö- ja paluupaikkana on Susi-Talas. Retken vetäjänä toimii Vesa Salonen. Mukaan voi ilmoittautua, maaliskuun loppuun mennessä, Login sähköpostiin tunturikerhologi@gmail.com. Tarkempaa tietoa löytyy Login verkkosivuilta.

Alkukesän yöttömän yön kiireetön vaellus Kaldoaivin erämaa-alueella 7.–14.6. ja 7.–18.6.
(Kolbma) (Tunturisusivaellus)
Kiinnostaisiko sinua osallistua pitkälle Tunturisusi-vaellukselle tulevana kesänä? Jos kiinnostusta on riittävästi, vaellus toteutetaan 7.–18.6. Kevyempi noin 75 km vaellusvaihtoehto 7.–14.6. Lisät. Kolbman nettisivuilla, ilm. 15.4. menn. Hanna Sinilehto p. 040 747 7479 tai kolbma(at) tunturilatu.fi

7.–14.6. Alkukesän vaellus Ivalojoen kultamaille ja Hammastunturin erämaa-alueella (Owla)
Alkukesän vaellus suuntautuu Urho Kekkosen ja Lemmenjoen kansallispuiston väliselle Hammastunturin erämaa-alueelle. Vaellus tapahtuu osin merkittyjen reittien ulkopuolella suunnistaen ja telttamajoituksella. Ilm. 1.5. menn. Jukka Parviaiselle, p. 040 531 6234 tai jukka.parviainen (at)outlook.com tai Tapio Siikaluomalle, p. 044 260 4855 tai tapio.siikaluoma(at)gmail.com.

Heinäkuussa melontaretki Kukkialla (Kolbma)
Retken tiedot tarkentuvat kesäkuuhun mennessä, lisätietoa Kolbman nettisivuilla.

5.–12.7. Kesävaellus Lemmenjoen kansallispuistoon (Owla)
Lähde kanssamme vaeltamaan Suomen suurimpaan kansallispuistoon Lemmenjoelle kulkien Lemmenjoen jokivarren retkeilyreittiä ja kultareittiä. Paluun teemme jokiveneen kyydissä Kultahaminasta Ahkuntuvalle. Ilm. 1.6. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at) gmail.com.

19.–26.7. Yöttömän yön retki Nuorgamiin (Owla)
Ainutlaatuinen mahdollisuus kokea yöttömän yön tunnelmaa Euroopan unionin pohjoisimmassa kolkassa. Yövymme Nuorgamin lomakylässä Tenojoen rannalla. Teemme päiväretkiä lähialueen tuntureille ja Norjan puolelle. Ilm. 15.6. menn. Mirja Savolaiselle, p. 050 369 9176 tai mirjatsavolainen(at)gmail.com.

9.8. Kävelyä Tervareitillä (Owla)
Kävelemme Tervareitillä Pilpajärven laavulle eväiden syöntiin ja makkaran paistoon. Ilm. 7.8. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at)gmail.com.

23.8. Retki Kalimenkierrokselle Nuutinpalosta (Owla)
Oulussa Ylikiimingin Nuutinpalon P-paikalta lähtien tutustumme Sanginjoen luonnonsuojelualueeseen. Ilm. 20.8. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo (at)gmail.com.

30.8.–6.9. alkavan ruskan vaellus Hammastunturin erämaa-alueella (Kolbma)
Retken tiedot tarkentuvat kesäkuuhun mennessä, lisätietoa Kolbman nettisivuilla.

6.–13.9. Syyskerhoviikko Susi-Kiisalla (Owla)
Owlan syyskerhoviikkoa vietämme Susi-Kiisalla ja teemme parin päivän retken Norjaan Rastekaisan tunturille. Ilm. 20.8. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at) gmail.com.

20.9. Taivalkoskella kävely Jokijärvelle Kalle Päätalon kodin portille (Owla)
Lähde kanssamme retkeilemään Taivalkoskella Jokijärvelle Kalle Päätalon kodin portille. Ilm. 15.9. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo (at) gmail.com.

5.–11.11. Römppäviikko Kilpisjärvellä (Owla)
Lähdemme loppuvuoden maisemia katsomaan ja kävelemään Kilpisjärvelle. Majoitumme Kilpisjärven Biologisella asemalla. Retkeillemme myös Norjan puolella mm. Skibottenissa Hengenin putouksella. Ilm. 20.9. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo(at) gmail.com.

13.12. Liukulumikenkäilyä (Owla)
Lähde kenkäileen liukulumikengillä kansamme johonkin. Päätämme kohteen joulukuussa. Ilm. 10.12. menn. Hannu Liljamolle, p. 044 322 3646 tai hannu.liljamo (at) gmail.com.

Tunturilatu-lehden 2/2025 retkimuistioon julkaistavaksi tarkoitettu aineisto tulee toimittaa viimeistään 22.4.2025 osoitteella osatu7997@gmail.com
Verkkosivuille kerhot päivittävät itse tulevat tapahtumat ja ilmoittavat tiivistetyt tiedot myös lehden retkimuistiota varten.

HUOM. Tapahtumat löytyvät myös Tunturiladun verkkosivuilla olevasta tapahtumakalenterista!
Yritetään saada vastinetta retkien järjestäjille. Yksi parhaista palautteista on runsas osallistuminen. Huomioi myös mahdolliset yhteiskuljetukset retkikohteisiin. Niitä kannattaa tiedustella, vaikka kohteena on "omat polut" retkikohteen suunnassa.

KOKOUSKUTSU

Tunturilatu ry:n sääntömääräinen kevätkokous pidetään 22.3.2025 klo 12.00 etäkokouksena.

Kokous järjestetään Google Meet -kokouksena.

Kokoukseen osallistuvien tulee ilmoittautua 9.3.2025 mennessä osoitteeseen: hallitus@tunturilatu.fi

Kokoukseen osallistuville lähetetään tarkemmat tiedot kokoukseen osallistumisesta liitteineen 15.3.2025.

Kokouksessa käsitellään sääntömääräiset asiat.

Kokouksessa käsiteltäväksi tarkoitetusta asiasta on tehtävä kirjallinen esitys hallitukselle viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.

Tervetuloa! Tunturilatu ry. Hallitus

Ohje kokoukseen osallistuville

Kokous on avoin kaikille Tunturiladun jäsenille. Kaikille osallistujille myönnetään myös puheoikeus. Äänioikeus on vain niillä kokousedustajilla, jotka ovat ilmoittautuneet etukäteen kokouskutsussa mainitulla tavalla.

Kokoukseen voi osallistua yhteisellä yhteydellä (esim. kerhoittain), mutta jokaisen kokoukseen osallistuvan on kuitenkin ilmoittauduttava kokousedustajaksi henkilökohtaisesti.

Hallitus esittelee kokouksen esityslistan asiat. Esittelyn jälkeen asiasta käydään yleiskeskustelua, jonka jälkeen tehdään päätös. Yleiskeskustelun aikana voi pyytää puheenvuoron ja esittää kysymyksen, kommentin tai tarkennuksen asiaan. Käsittelyn pohjana on aina hallituksen esitys, joka on toimitettu kokousmateriaalien mukana ennen kokousta. Ennen kokousta kokousedustajien on tärkeää tutustua materiaaleihin ja muodostaa oman kantansa päätösasioihin. Mikäli yleiskeskustelussa esille nousee vastaesitys, on se syytä sanoa selvästi. Vastaesitys vaatii kannatusta, jonka jälkeen kokouksella on kaksi päätösesitystä, joiden välillä päätös tehdään. Päätöksentekovaiheessa voidaan tarvita äänestystä.

Kokouksessa asiat ratkaistaan yksinkertaisella äänten enemmistöllä. Tämä tarkoittaa sitä, että kaikki ehdotukset ovat äänestyksessä yhtä aikaa ja eniten ääniä saanut vaihtoehto valitaan. Äänten mennessä tasan ratkaisee kokouksen puheenjohtajan ääni. Ennen varsinaista äänestystä voidaan suorittaa koeäänestys, esimerkiksi kädennostoäänestyksenä.

Kokoukseen osallistujalla tulee olla pääsy Google Meet -sovellukseen. Tämä toimii myös nettiselaimella, joten ohjelmaa ei tarvitse asentaa omalle koneelle.

Lisäksi osallistujalla tulee olla hyvin toimiva ja testattu mikrofoni ja kaiutin. Web-kameran käyttö on suotavaa henkilöllisyyden toteamiseksi.

Tuleeko sinustakin outasusi, tunturisusi tai johtajasusi?

Jokaisella lapinkävijällä, joka arvostaa Lappia ja on kiintynyt sen luontoon, on mahdollisuus Tunturiladun jäsenenä pyrkiä tunturisusien erähenkiseen laumaan.

Tunturisudet ovat susivaatimukset täyttäviä, itsenäiseen vaeltamiseen pystyviä lapinkävijöitä, jotka rajoituksensa tuntien kohtaavat tunturiluonnon ja -maailman. Heille on tärkeää vaellusharrastuksensa ylläpitäminen ja jakaminen sekä tunturialueilla vastuullisen retkeilyn vaaliminen.

Ensimmäiset sudet vihittiin vuonna 1947. Uudet sudet vihitään juhlallisin menoin joka syksy pidettävissä susiaisissa.

Vuoden 2024 loppuun mennessä on vihitty 67 outasutta, 1664 tunturisutta ja 190 johtajasutta koko Tunturiladun historian aikana. Seuraavat susiaiset ovat syksyllä 2025 Tampereen seudulla.

Susivaliokunta pyrkii osaltaan antamaan tukea tämän hienon järjestelmän jatkuvuuden turvaamiseen.

Viime vuosina on järjestetty webinaareja, joissa alansa tunnetut henkilöt kertovat omista retkistään, vaelluksistaan sekä niihin liittyneistä varusteista ja tarvittavista erätaidoista. Näitä webinaaritilaisuuksia järjestetään tänäkin vuonna ja monet niistä on edelleen katsottavissa Tunturiladun nettisivuilla.

Toisena tärkeänä asiana on koettu saada helppo yhteydenpito kerhojen kanssa ja tähän on luotu kerhoaktiivit sähköpostirinki, johon siis kuuluvat kerhojen susivastaavat ja muut halukkaat asiasta innostuneet tunturilatulaiset. Rinkiin pääsee mukaan ilmoittautumalla susivaliokunnan jäsenelle.

Kolmantena toimintana on pyritty aktivoimaan kerhoja järjestämään tunturivaelluksia ja tunturisusivaelluksen kriteerit täyttäviä vaelluksia ja tiedottamaan niistä aktiivisesti, jotta susiksi aikovat löytäisivät hyviä mahdollisuuksia saada vaellukset tehtyä. Vaellusten vaativuustason kuvaamisessa on hyvä käyttää Panu Loisan Tunturivaelluksien vaativuustasokuvauksia. Tunturiladun nettisivuilta löytyy toiminta -kohdasta eri vuodenaikoina tarjolla olevat kerhojen vaellukset kootusti ja nyt siellä on jo nähtävänä tunturisusi- ja tunturivaelluksia sekä talvi- että kesävaelluksina tälle vuodelle.

Nyt on hyvä aika suunnitella omat talvi- ja kesävaellukset tälle vuodelle.

Susivaliokunta toivoo kaikkien tunturilatulaisen aktiivista osallistumista tämän hienon perinteemme ylläpitämisessä ja jatkuvuuden turvaamisessa ja susivaliokunnan jäsenet vastaavat mielellään kysymyksiin.

Yhteystiedot löytyvät Tunturiladun sivuilta kohdasta tietoa meistä – tunturisudeksi - susivaliokunta.

Tunturilatu - tietoa meistä – tunturisudeksi sivulta löytyvät myös susisäännöt ja -vaatimukset.

Susivaliokunta

PETIPAIKKAVARAUKSIA 2025

Tilanne 2.2.2025

VANHA KÄMPPÄ (10+4 paikkaa)

20.2.–23.2.	Jäsenvaraus (14/14)
1.3.–8.3.	Owla (14/14)
13.3.–16.3.	Jäsenvaraus (6/14)
29.3.–5.4.	Logi (14/14)
5.4.–8.4.	Jäsenvaraus (2/14)
11.4.–13.4.	Jäsenvaraus (1/14)
22.4.–29.4.	Jäsenvaraus (14/14)
2.6.–10.6.	Jäsenvaraus (6/14)
8.8.–16.8.	Kämppätoimikunta/ talkoot (14/14)
6.9.–13.9.	Alppas (14/14)
13.9.–20.9.	Kumpe (14/14)
11.10.–18.10.	Jäsenvaraus (14/14)

SUSI-OSKARI (5 paikkaa)

11.2.–17.2.	Jäsenvaraus (2/5)
17.2.–21.2.	Jäsenvaraus (3/5)
21.2.–25.2.	Jäsenvaraus (5/5)
4.3.–10.3.	Jäsenvaraus (2/5)
15.3.–16.3.	Jäsenvaraus (2/5)
21.3.–22.3.	Jäsenvarauksia (4/5)
25.3.–30.3.	Jäsenvaraus (2/5)
30.3.–20.4.	Jäsenvarauksia (5/5)
21.4.–28.4.	Jäsenvaraus (5/5)
8.8.–16.8.	Kämppätoimikunta/ talkoot (5/5)
7.9.–13.9.	Jäsenvaraus (5/5)
13.9.–20.9.	Kumpe (5/5)

KOIRA-OSKARI (5 paikkaa)

1.3.–7.3.	Jäsenvaraus (5/5)
8.3.–15.3.	Jäsenvaraus (5/5)
17.3.–22.3.	Jäsenvaraus (2/5)
22.3.–29.3.	Jäsenvaraus (5/5)
29.3.–31.3.	Jäsenvaraus (2/5)
31.3.–1.4.	Jäsenvarauksia (4/5)
1.4.–2.4.	Jäsenvarauksia (5/5)
2.4.–6.4.	Jäsenvarauksia (3/5)
8.4.–18.4.	Jäsenvarauksia (5/5)
19.4.–26.4.	Jäsenvaraus (5/5)
8.8.–16.8.	Kämppätoimikunta/ talkoot (5/5)
6.9.–13.9.	Jäsenvaraus (5/5)
13.9.–20.9.	Kumpe (5/5)

SUSI-KIISA (8 paikkaa)

7.6.–8.6.	Kavtsi (8/8)
13.6.–14.6.	Kavtsi (8/8)
14.6.–21.6.	Vihtta (8/8)
1.8.–8.8.	Kämppätoimikunta/ talkoot (8/8)
6.9.–13.9.	Owla (8/8)

SUSI-TALAS (10 paikkaa)

8.3.–13.3.	Jäsenvaraus (10/10)
25.7.–1.8.	Kämppätoimikunta/ talkoot (10/10)
23.8.–29.8.	Jäsenvaraus (6/10)
30.8.–6.9.	Tsietsa (10/10)
6.9.–13.9.	Logi (10/10)
13.9.–17.9.	Njalla (10/10)
27.9.–4.10.	Jäsenvaraus (10/10)

AIHKIN VARAUKSET

7.2.–18.2.	Jäsenvarauksia
22.2.–12.4.	Jäsenvarauksia
14.4.–3.5.	Jäsenvarauksia
8.8.–16.8.	Kämppätoimikunta/ talkoot
6.9.–13.9.	Jäsenvaraus
13.9.–20.9.	Kumpe
20.9.–26.9.	Jäsenvaraus
22.12.–6.1.	Jäsenvarauksia

Ajan tasalla olevat petipaikkavaraukset löytyvät verkkosivuilta kämppien varauskalentereista tunturilatu.fi/lapin-kampat/petipaikkavaraukset

ALUE- JA AVAINMAKSUT 2025

Kiinteistöjen aluemaksut (koskevat myös päiväkäyntejä jos käyttää palveluja): tunturilatu.fi/lapin-kampat/tukikohtien-kayttomaksut

Aluemaksut suoritetaan kämpissä oleviin lippaisiin tai kämpän viitenumerolla Tunturiladun tilille **FI11 4108 0010 3176 86**.

- **Susikyrö (viite 5050)** jäsenet **10 €/vrk/hlö**, ei-jäsenet **15 €/vrk/hlö**
- **Susi-Kiisa (viite 7090)** jäsenet **7 €/vrk/hlö**, ei-jäsenet **10 €/vrk/hlö**
- **Susi-Talas (viite 6020)** jäsenet **7 €/vrk/hlö**, ei-jäsenet **10 €/vrk/hlö**
- Aluemaksua ei peritä alle 12-vuotiailta lapsilta.

Viikkomaksut (koskee koko kämpän varaamista 6-7 vuorokautta):

- **Susikyrö vanha kämppä 600 € (viite 5050)**
- **Susi-Oskari 250 € (viite 5050)**
- **Koira-Oskari 250 € (viite 5050)**
- **Susi-Kiisa 280 € (viite 7090)**
- **Susi-Talas 350 € (viite 6020)**

Koko kämpän varaus 1–5 vrk vuorokausihinnalla (=jäsenen aluemaksu x kämpän paikkamäärä x vuorokausimäärä)

- **Susikyrö vanha kämppä 100 €/vrk (viite 5050)**
- **Susi-Oskari 50 €/vrk (viite 5050)**
- **Koira-Oskari 50 €/vrk (viite 5050)**
- **Susi-Kiisa 56 €/vrk (viite 7090)**
- **Susi-Talas 70 €/vrk (viite 6020)**

Aihki (viite 8060)
vuokra **33 €/vrk/koko mökki.**

Susikyrön autonlämmitystolppien käyttö **2 €/lämmityskerta** (4 tuntia).

- Auton lämmitystolppien käyttömaksu maksetaan joko Tunturiladun tilille **FI11 4108 0010 3176 86 (viite 5050)** tai Pekan Oskarin eteisessä olevaan lippaaseen ja merkitään sähkön käyttäjän nimi samassa paikassa olevaan vihkoon.

Kämppien järjestyssäännöt löytyvät verkkosivuilta kunkin kämpän kohdalta esim. tunturilatu.fi/lapin-kampat/susikyro, **Aihkin käyttösäännöt** kohdasta tunturilatu.fi/lapin-kampat/aihki

Kämppäavaimet

- Kämppäavaimen lunastusmaksu on **130 €**. Avaimen palautuksen tapahduttua maksua ei palauteta.
- **Avainanomuslomake** samoin kuin **Kämppien avain- ja käyttösäännöt** löytyvät verkkosivuilta kohdasta tunturilatu.fi/lapin-kampat/kamppaavaimen-lunastus

VARAUSTENHOITAJA SEKÄ AVAINANOMUKSET JA -PALAUTUKSET:

Sirpa Alapuranen,
p. 050 597 5811,
Vallikatu 5–7 A4, 02650 Espoo
sirpa.alapuranen(at)luukku.com,
varaukset(at)tunturilatu.fi

Kaamosvaelluksella Paistuntureilla

Kuivin uusi tupa.

Akukammi illan hämärässä.

Paljakka on avara hiihtomaisema.

Valkoista lumikenttää horisonttiin asti.

Kohti uusia seikkailuja.

Paljakan asukki.

Tottakai lettuja uuden vuoden nyyttikesteille.

Kolbman tämän vuoden kaamosvaelluksen kohde oli Paistuturien vaativa erämaa. Sydäntalven vaeltajan avuksi ei juuri ole rakenteita tai reittejä – eikä näin ollen retkeilijäruuhkiakaan.

Yksi toinen retkiporukka oli liikkeellä samoilla suunnilla, muutoin oli varsin hiljaista.

Muutama pieni kämppä alueelta löytyy, joten luonnollisesti ne osuivat suunnitellulle viikon kestävälle noin 70 kilometrin reitille Sulaojalta Kuiville ja takaisin. Teltatkin pakattiin mukaan sen toivossa, jos retkiinto ja kelit sallisivat telttailun ja paluumatkalla toisen reittivalinnan.

Loppuviikon kiristyvä pakkanen ei houkutellut riittävästi, joten porukka äänesti yksimielisesti kämppäyöpymisten puolesta.

Kevon luonnonpuiston länsipuolella avonaisessa paljakassa oli helppo hiihtää. Hanki kantoi hyvin ja luntakaan ei ollut kovin paljoa. Sulaojan läheltä pääsi paikallisten kelkanjälkeä pitkin helposti Luomusjärville ja sen jälkeen hankikanto ei ollut enää ongelma.

Suurempi harmi aiheutui sulista pikkupuroista, joiden peittona oli höttöinen lumikansi, joka petti laajoilta alueilta pienestäkin tärähdyksestä. Ylityspaikkoja piti etsiä huolella.

Uudenvuoden aatto osui tunnelmalliselle Akukammille. Iltaa vietettiin nyyttikestien ja Skibbo-korttipelin merkeissä sekä melko näyttävien revontulien kruunatessa vuoden vaihtumisen.

Tämä vuonna 2007 valmistunut turpeella vuorattu lautakammi on korvannut aikoinaan Tunturiladun vuonna 1959 rakentaman perinteisen mallisen kammin. Vanha kammi on edelleen suurelta osin romahtaneena samassa pihapiirissä.

Päivämatkat vaelluksella olivat maltilliset, hämärissä tai pimeässä ei tarvinnut hiihtää. Iltaisin oli aikaa rauhoittua, toiset lukien kirjaa, toiset nukkuen tai muuta pientä askaretta puuhastellen.

Pitkät unet palauttelivat kivasti hiihdon rasituksesta ja arjen aherruksesta.

Pikkuhiljaa pakkanen alkoi kiristyä ja taivaan värit loistaa. Paljakassa taivaanranta on kaukana, oli se sitten etelän oranssi tai pohjoisen sinipuna. Salaperäisiä sävyjä loi myös usva, joka hetkittäin nousi laaksoista tunturiharjanteille.

Vuorokaudessa tunturikoivut kuuraantuivat paljaista rangoista uskomattoman hienon kymmensenttisen huurteen peittoon.

Ihan edellisen vuoden huippupakkasiin ei nyt ylletty, mutta kyllä lukema alimmillaan kolmosella alkoi. Pakkasessa ei pitkiä taukoja voi pitää ja optiikka ja sormet alkoivat hyytyä kuvatessa. Parhaat kuvat ja muistot tunnelmasta jäävätkin lähtemättömästi ja autenttisina omalle kovalevylle.

Kiitos mahtavalle porukalle hienosta viikosta tunturissa!

Retkiryhmän puolesta
Hanna Sinilehto
Kuvat: **Hanna Sinilehto, Anne Haukkaluoma**